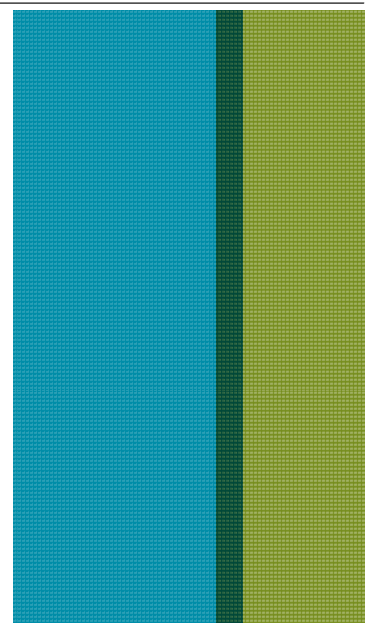

DANMAD

16/12/13

Effekten af uddannelsesaktivering af medlemmer af Dansk Metal

---

For information on obtaining additional copies, permission to reprint or translate this work, and all other correspondence, please contact:

DAMVAD

info@damvad.com
damvad.com

Copyright 2013

Indhold

1	Summary	4
2	Indledning	5
3	Kortlægning: Hvilke kurser bruger metalarbejderne?	7
3.1	Hvilke typer af kurser anvendes?	8
4	Effekten af uddannelse relativt til virksomhedsrettet aktivering	10
5	Effekten af uddannelse relativt til privat løntilskud	14
5.1	Effekten	14
5.2	Periodeeffekt	15
5.3	Kort om fremgangsmåden	18
6	Effekten af udvalgte kurser sammenlignet med privat løntilskud	19
6.1	Kort om fremgangsmåden	19
6.2	Resultater	19
6.3	Opsamling: Effekten af forskellige kursustyper	34
7	Cost-benefit	35
7.1	Fremgangsmåde ved beregning af cost-benefit	36
8	Data og metode	38
8.1	Data	38
8.2	Effektmålingen	38
9	Litteratur	41
10	Appendiks A: Kurser under moder-FKB'erne	42
11	Appendiks B: Deleffekter af enkeltkurser under "Svejsning og termisk skæring i metal"	51

1 Summary

The present analysis investigates on the effects of education in the Danish Active Labour Market Programmes to bring unemployed members of the Metalworkers' Union out of unemployment.

In a novel research design compared to most other analyses of Danish data in this area, it utilises the widely accepted econometric strategy of *propensity scores matching* to compare the effect of education to that of private jobtraining.

This is possible thanks to a merging of the so-called DREAM database of the National Labour Market Authority, which contains individual level information on a weekly basis of all Danes receiving public benefits, participating in ALMPs, etc., with data of the Statistics Denmark with individual level information on labour market and ordinary education on a day-by-day basis.

The comparisons of the effects of education and private job training is done in the economic booming years of 2004-2006 as well as the recession years of 2009-2011.

Main results:

First off, the analyses show that, opposed to conventional wisdom, education seems to have a somewhat **smaller lock-in** effect than what is the case with private job training. Thus, education has a larger effect than private job training on bringing the unemployed members of the Metalworkers' Union out of unemployment. Following the first half year since the start of the ALMP, private job training has a somewhat larger effect than education.

Secondly, there is a strong tendency for education to be more effective compared to private job training during the recession period of 2009-2011 than during the economic upturn of 2004-2006. Thus, in

the latter period, the difference between private job training and education is strongly reduced, and is statistically insignificant for several of the weeks in the measurement period.

Thirdly, targeted courses work better than not-so-targeted ones. Hence, welding courses have an effect which is either markedly better than (first half year) or at levels with (after that) private job training, whereas personal development courses have an effect which is much lower than that of private job training.

Finally, whereas private job training does give the best yield to society in the economic upturn period of 2004-2006, this is no longer the case in the economic recession of 2009-2011, and the difference between the two ALMPs in the cost-benefit analysis is insignificant in this latter period.

2 Indledning

Uddannelse er ikke bare uddannelse. Derfor er det væsentligt at skelne mellem forskellige typer af uddannelsesforløb, når effekten af uddannelse i beskæftigelsesindsatsen analyseres.

Det er en væsentligt pointe i nærværende analyse af uddannelse i beskæftigelsesindsatsen med fokus på medlemmer af Dansk Metal.

De senere år har der således været et forøget fokus på, at uddannelsesforløb, der gives som led i beskæftigelsesindsatsen skal målrettes mere for at have den ønskede effekt – at de ledige, der gennemgår et uddannelsesforløb kommer ud af ledighed.

Analyserne i denne rapport viser, at for medlemmer af Dansk Metal har de uddannelsesforløb, der er målrettet konkrete jobfunktioner, høj effekt.

I analysen benyttes en **ny fremgangsmåde**, der bygger på velafprøvet økonometrisk metode til sammenligning, idet der sammenlignes effekten af forskellige uddannelsesforløb med effekten af privat løntilskudsjob på at få ledige medlemmer af Dansk Metal ud af ledighed. Der sammenlignes med effekten af privat løntilskud, fordi *udgangspunktet* er, at vi skal have en aktiv beskæftigelsespolitik her i landet. Det er et politisk valg, at der skal være sådan én – men når den er der, er det relevant at spørge, hvordan vi så får den til at virke bedst i den forstand, at landet som sådan får mest muligt for de penge, der bruges på beskæftigelsesindsatsen.

Samtidig er der i den akademiske litteratur om emnet såvel som ude blandt den praksisorienterede del af det beskæftigelsespolitiske samfund en bred konsensus om, at privat løntilskud *virker* og at privat løntilskud *får ledige hurtigere ud af ledighed* end hvis man ikke gjorde noget. På den måde bli-

ver sammenligningen en slags *hard case*: Hvis uddannelsesaktivering virker bedre til at få ledige medlemmer af Dansk Metal ud af ledighed end privat løntilskud gør, så *må* uddannelsesaktivering have en positiv effekt på at få ledige medlemmer af Dansk Metal ud af ledighed.

Analysen gør endvidere brug af en **avanceret kobling** af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets/Arbejdsmarkedsstyrelsens DREAM-database med oplysninger fra Danmarks Statistik om videre- og efteruddannelse samt ordinære uddannelser. Det registreres således ikke centralt, hvilke uddannelsesforløb, de ledige deltager i – selvom det registreres, at de deltager i uddannelsesaktivering.

Sammenligningen foretages i to perioder for at få **både en høj- og en lavkonjunkturperiode** repræsenteret. For det første højkonjunkturperioden 2004-2006, og for det andet lavkonjunkturperioden 2009-2011. Analysen gennemføres for begge perioder, fordi der er oplagte forskelle på, hvordan aktivering virker i en højkonjunkturperiode og så hvordan det virker i en lavkonjunkturperiode. Dertil kommer, at der som nævnt har været et øget fokus på uddannelsesforløbenes målrettethed samt en reduktion i varigheden af kurserne.

Det øgede fokus på målrettetheden og reduktionen i varigheden af kurserne kommer i kølvandet på en kritisk litteratur omkring effekten af uddannelsesforløb i beskæftigelsesindsatsen, som blandt andet omfatter DØRS (2007), Munch og Skipper (2008), Rosholm og Svarer (2008) og Arbejdsmarkedskommissionen (2009).

Analysen kommer frem til følgende hovedresultater for medlemmer af Dansk Metal:

Uddannelse under ét har en effekt, der er lidt større end eller på niveau med virksomhedsrettet aktivering

Hvis uddannelsesaktivering sammenlignes under ét med virksomhedsrettet aktivering, er uddannelse lige så effektivt eller lidt mere effektivt end virksomhedsrettet aktivering. Uddannelse har således en betydeligt mindre fastholdelseeffekt end den virksomhedsrettede aktivering i første periode – og en effekt, der er omtrent på niveau med eller lidt mindre end den virksomhedsrettede aktivering i lavkonjunkturperioden.

Uddannelse under ét er lige så effektivt som privat løntilskudsjob

På det helt overordnede plan, hvor uddannelsesaktivering sammenlignes under ét med privat løntilskudsjob, viser det sig, at uddannelsesaktivering er lige så effektivt som privat løntilskudsjob til at bringe ledige medlemmer af Dansk Metal ud af ledighed det første halve år. Uddannelse har således en betydeligt mindre fastholdelseeffekt end privat løntilskud har. Det hænger især sammen med en kortere varighed af uddannelsesforløbene end af de private løntilskudsforløb. Efter det første halve år er privat løntilskudsjob det mest effektive.

Samtidig viser der sig en periodeeffekt: I lavkonjunkturperioden 2009-2011 er uddannelse tæt ved at være lige så effektivt som privat løntilskudsjob også efter det første halve år fra påbegyndt aktivering – og i flere af måleperiodens uger er der ikke nogen statistisk signifikant forskel på effekten – mens der i højkonjunkturperioden er en noget større effekt af privat løntilskud end af uddannelse efter det første halve år fra påbegyndt aktivering.

Målrrettede kurser har den største effekt for medlemmer af Dansk Metal

De forskellige typer af uddannelsesforløb – i nærværende analyse fokuseres på AMU-kurser, rubri-

ceret ved de såkaldte fælles kompetencebeskrivelser – har meget forskellig effekt i sammenligning med privat løntilskudsjob. De kurser, der indebærer en klar målrettethed, som for eksempel svejsekurser, har en effekt på ledighedsgraden, der er større end eller på niveau med løntilskud. De kurser, der er mindre målrettede, eksempelvis IT-kurser og kurser om personlig udvikling, har en noget mindre effekt på ledighedsgraden end private løntilskudsjobs.

I den seneste af de to undersøgte perioder er der ikke længere forskel i rentabiliteten mellem uddannelse og privat løntilskud når der ses på ledige medlemmer af Dansk Metal

Den samlede vurdering af uddannelsesaktivering i sammenligning med privat løntilskud bør naturligvis tage hensyn til, hvilke udgifter der er forbundet med de to aktiveringsformer.

Der er en direkte omkostning forbundet med at købe uddannelsesforløbene – men ingen tilsvarende udgift forbundet med privat løntilskud.

På indtægtssiden udfører den ledige en produktion, under aktiveringen i privat løntilskudsjob – mens der ikke er nogen produktion undervejs i et uddannelsesforløb.

Som følge af den direkte omkostning kombineret med fravær af produktion ved uddannelse er privat løntilskud mere rentabelt i højkonjunkturperioden 2004-2006. I lavkonjunkturperioden 2009-2011 er – som følge af den højere relative effektivitet af uddannelse – denne forskel indsnævret, således at der ikke længere er nogen signifikant forskel på rentabiliteten af uddannelse og privat løntilskudsjob.

3 Kortlægning: Hvilke kurser bruger metalarbejderne?

I uddannelsesaktivering bruges især AMU-kurser til medlemmerne af Dansk Metal. Siden 2004 har AMU-kurser således været den altdominerende kursusform blandt Dansk Metals medlemmer, jf. tabel 3.1

Bortset fra 2007 og 2008 var der således mellem knap 3.000 og knap 7.000 AMU-kursusforløb, og eksempelvis op mod omkring 150 på HF-kurser.

Det er ikke overraskende, at langt den mest anvendte kursusform blandt aktivering i ordinær uddannelse er AMU-kurser – kurserne er netop rettet mod faglærte og også ufaglærte.

Forløb til grund for effektmålingen

I effektmålingen nedenfor indgår ikke alle de forløb, som er med i tabel 3.1. Der indgår alene forløb, der

- Er registreret i Beskæftigelsesministeriets forløbsdatabase DREAM
- Er registreret i VEU med (mindst) et kursus i den samme periode som angivet i DREAM
- Har opstart og afbrydes eller afsluttes inden for én af perioderne 2004-2006 eller 2009-2011.
- Er *første* aktiveringsforløb i et samlet ledighedsforløb for en ledig metalarbejder

Derfor er der i alt godt 7.500 uddannelsesforløb i 2004-2006, mens der er knap 11.500 uddannelsesforløb i 2009-2011, jf. tabel 3.2.

TABEL 3.2
Antal forløb i effektmålingen

	2004-2006	2009-2011
Uddannelsesforløb jf. DREAM	25.684	34.948
- heraf første forløb	16.092	16.777
Forløb til effektmåling: første forløb, første kursus		
Uddannelse i alt	7.668	11.422
Heraf VEU	2.670	2.546
- AMU	2.461	2.392
- FVU	36	40
- AVU	113	70
- HF	60	44
Ordinær uddannelse	238	154
- Gymnasiale	10	13
- Faglige	156	104
- Videregående	72	37
Ikke genfundne (residual)	4.760	8.722

TABEL 3.1
Antal VEU-forløb fordelt på type

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. AMU	6.529	6.719	2.896	916	774	2.734	6.104	6.231
2. FVU	52	67	26	15	18	48	124	64
3. AVU	153	121	55	17	27	104	186	46
4. HF	131	104	35	23	18	75	147	19
5. Andet	243	155	54	35	29	161	257	215
Total	7.108	7.166	3.066	1.006	866	3.122	6.818	6.575

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt oplysninger fra Danmarks Statistik

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt oplysninger fra Danmarks Statistik.

Note: Uddannelsesforløb er identificeret som kode 211: "Dgp., Vejledning, afklaring og opkvalificering" i DREAM frem til og med 2010, og tilsvarende koder i 2011 (212, 213 og 214).

Der indgår alene forløb, der opstartes og afsluttes/afbrydes inden for de to perioder 2004-2006 og 2009-2011. Denne begrænsning foretages for at sikre, at forløbene foregår under nogenlunde ensartede makroøkonomiske forhold.

Derudover begrænses til det første aktiveringsforløb i et samlet ledighedsforløb. Denne begrænsning foretages, fordi en sammenligning af det første aktiveringsforløb for én ledig metalarbejder med det tredje aktiveringsforløb for en anden ledig metalarbejder allerede som udgangspunkt vil føre til en ulige sammenligning, fordi der oplagt er en klar selektion ind i, hvilke personer, der overhovedet når til tredje aktiveringsforløb. Eller sagt på en

anden måde, den ledige i tredje aktiveringsforløb vil formentlig ikke ligne den ledige i første aktiveringsforløb – og de vil være forskellige på uobserverbare faktorer som motivation, flid og evner, som det ikke er muligt at kontrollere for ved brug af eksempelvis matching.

3.1 Hvilke typer af kurser anvendes?

Blandt AMU-kurserne er det især kurser inden for den fælles kompetencebeskrivelse (FKB) svejsning og termisk skæring i metal, der anvendes blandt de ledige metalarbejdere, jf. tabel 3.3.

De såkaldte moder-FKB'er, som kurserne er rubriceret efter i tabel 3.3, er baggrunden for oprettelsen af AMU-kurser, og beskriver de grundlæggende kompetencer, der skal opnås ved at tage et kursus inden for gruppen.

Det er væsentligt, fordi en stor del af svejsekurserne giver et certifikat, og fordi svejsekurserne har en relativt god effekt på at få ledige ud af ledighed, som effektmålingen nedenfor viser.

TABEL 3.3
Fordeling af AMU-kurser efter moder-FKB og certificering

Certificering		Moder-FKB							
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ja	BAI/HAKL/TUR	58	84	59	21	32	123	214	189
	Grundkompetence chauffør gods		18	55	33	31	164	238	181
	Grundkompetence lager og terminal	222	258	101	43	34	99	190	149
	Plast og støbning	32	26	14	14		16	30	56
	Svejsning og termisk skæring i metal		109	322	111	149	566	1113	1252
	Uddannelsesgrupper						17	11	11
	Andet	91	108	42	10	18	39	67	49
Nej	Automatik- og procesteknisk område	779	552	108	30	37	211	597	379
	BAI/HAKL/TUR	407	711	379	58	101	237	642	717
	Fælleskatalog	1584	1634	441	144	103	511	1193	879
	Grundkompetence chauffør gods	123	129	25				5	24
	Grundkompetence lager og terminal	76	110	26	15	6	24	31	34
	Plast og støbning	307	186	189	55	69	129	223	279
	Svejsning og termisk skæring i metal	953	1095	392	196	39	191	419	538
	Uddannelsesgrupper	542	472	361	56	70	227	556	642
	Andet	1314	1166	355	121	82	180	575	851
Total	6.529	6.719	2.896	916	774	2.734	6.104	6.231	

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt oplysninger fra Danmarks Statistik
 Note: Enkelte kurser har uoplyst status i fht. certificering, hvorfor summerne i disse tilfælde ikke stemmer. FKB er fælles kompetencebeskrivelse. BAI/HAKL/TUR er en sammenlægning af FKB'er inden for efteruddannelsesudvalget for bygge/anlæg og industri, inden for handel, administration, kommunikation og ledelse, og inden for transporterhvervets uddannelsesråds område. Øvrige kurser er fordelt på Fælles kompetencebeskrivelser, og kurser, der rangerer under de enkelte FKB'er er gengivet i Appendiks A.

4 Effekten af uddannelse relativt til virksomhedsrettet aktivering

Indledningsvist sammenlignes uddannelsesaktivering af Dansk Metals medlemmer med virksomhedsrettet aktivering. Det er interessant, fordi tidligere studier har vist, at det er den virksomhedsrettede aktivering, der har bedst effekt i forhold til at bringe ledige ud af ledighed. Eksempelvis fandt Arbejdsmarkedskommissionen således, at aktivering i private virksomheder var den form for aktivering, der får deltagerne hurtigst tilbage i arbejde (2009) – og dette generelle billede bekræftes af Jensen og Rosholm (2011) og Finansministeriet (2011).

Da der dog er en forholdsvis sikker viden om, at aktivering i offentlig løntilskud ikke har positive effekter på at få ledige ud af ledighed, er denne aktiveringsform ikke medtaget i sammenligningsgrundlaget i denne analyse (Jensen og Rosholm, 2011).

I højkonjunkturperioden 2004-2006 kommer ledige hurtigere ud af ledighed i det første ca. halve år, hvis de har været i uddannelsesaktivering, end hvis de har været i virksomhedspraktik eller privat løntilskud, jf. figur 4.1. Det afspejler sig i figur 4.3, der viser effekten på ledighedsgraden af uddannelsesaktivering sammenlignet med virksomhedspraktik og privat løntilskudsjob. Mer-effekten af uddannelsesaktivering er således omkring 10 pct. det første ca. halve år fra påbegyndelse af aktivering. Derefter er effekten af uddannelsesaktivering omtrent på niveau med effekten af virksomhedspraktik og privat løntilskudsaktivering.

I lavkonjunkturperioden 2009-2011 kommer de ledige ud af ledighed efter omtrent samme mønster i det første halve år, uanset om de har været i uddannelsesaktivering eller virksomhedspraktik og privat løntilskudsjob, jf. figur 4.2. Således er effekten af uddannelsesaktivering i høj grad på niveau med effekten af virksomhedspraktik og privat løntilskudsjob indtil ca. et halvt år efter påbegyndt ak-

tivering. Derefter har uddannelsesaktivering en lille mindre-effekt sammenlignet med virksomhedspraktik og privat løntilskudsjob, jf. figur 4.4.

Samlet set er uddannelse altså lidt mere effektivt eller har en effekt på niveau med virksomhedsrettet aktivering det første halve år, derefter er uddannelse lidt mindre effektivt.

Den noget forskellige relative effekt af uddannelse i forhold til den virksomhedsrettede aktivering i de to perioder skal blandt andet ses i lyset af en kraftig ændring i *mixet* af den virksomhedsrettede aktivering, hvor virksomhedspraktik bruges betydeligt mere i 2009-2011 end i 2004-2006, mens privat løntilskud bruges betydeligt mindre i 2009-2011 end i 2004-2006, jf. tabel 4.1.

TABEL 4.1
Antal forløb i matchingen

Type	2004-2006	2009-2011
Uddannelse	9.289	11.414
Privat løntilskud	909	236
Virksomhedspraktik	764	2.701

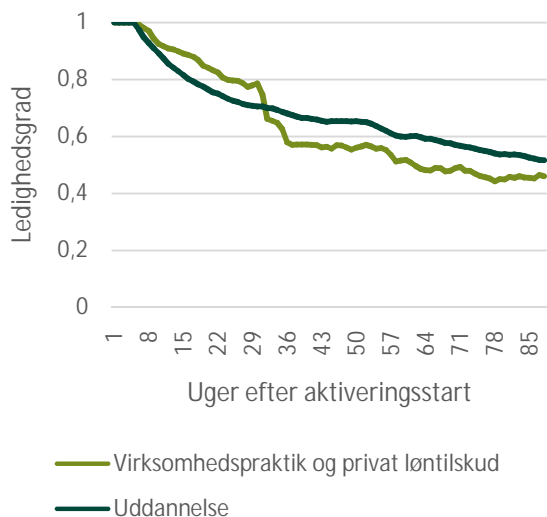
Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt oplysninger fra Danmarks Statistik.

Ændringen i mixet mellem privat løntilskud og virksomhedspraktik betyder blandt andet, at hvor uddannelse har en betydeligt mindre fastholdelseseffekt end den virksomhedsrettede aktivering det første ca. halve år i 2004-2006 – som viser sig ved en noget større effekt til at få ledige metalarbejdere ud af ledighed dette første halve år fra påbegyndt aktivering – så er fastholdelseseffekten stort set ens i 2009-2011. Det skal ses i lyset af, at Rosholm og Svarer (2011) finder en "omvendt fastholdelseseffekt" af virksomhedspraktik for mænd over 30 år.

Perioden 2004-2006

FIGUR 4.1

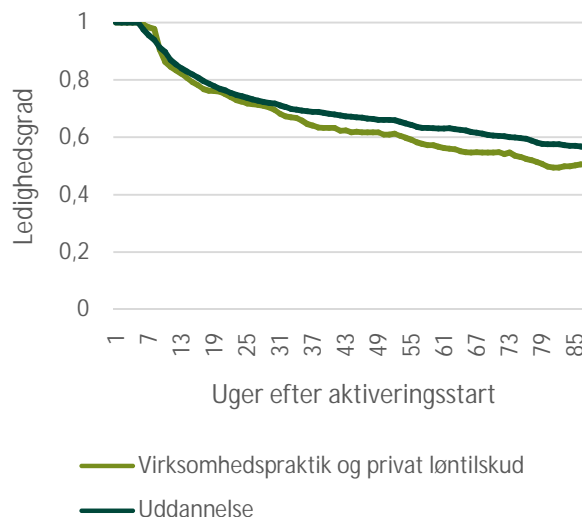
Udvikling i ledighedsgrad for metalarbejdere i uddannelsesaktivering og virksomhedspraktik/privat løntilskudsjob, 04-06

Perioden 2009-2011

FIGUR 4.2

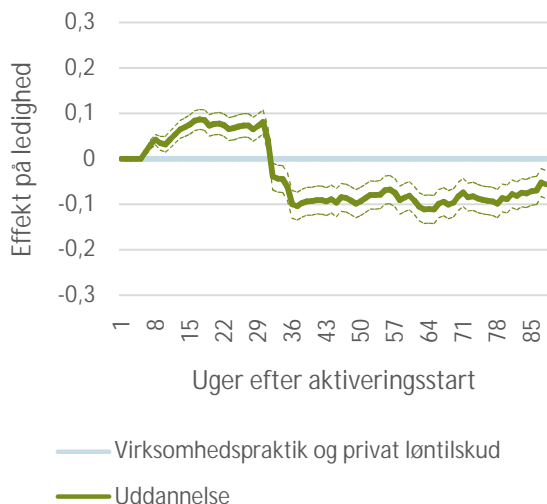
Udvikling i ledighedsgrad for metalarbejdere i uddannelsesaktivering og virksomhedspraktik/privat løntilskudsjob, 09-11

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
 Note: Bortfaldskurverne er tegnet for matchede forløb af løntilskud og uddannelse, så de viser bortfaldet ud af ledighed for statistisk set "ens" personer, hvor forskellen er det gennemførte tiltag.

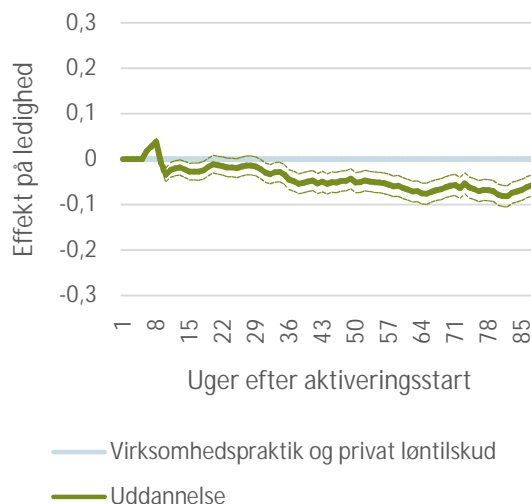
FIGUR 4.3

Effekt af uddannelsesaktivering sammenlignet med virksomhedspraktik/privat løntilskudsjob, 04-06

FIGUR 4.4

Effekt af uddannelsesaktivering sammenlignet med virksomhedspraktik/privat løntilskudsjob, 09-11

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
 Note: Kurven viser average treatment effect of the treated (ATT) af uddannelsesaktivering sammenholdt med virksomhedspraktik/privat løntilskudsjob. En positiv værdi på kurven betyder, at uddannelsesaktivering har større effekt på at få ledige bragt ud af ledighed. De stiplede linjer angiver et 95 pct. konfidensinterval.

Virksomhedspraktikforløbene er i ovenstående sammenhæng både offentlig og privat virksomhedspraktik, og i perioden 2004-2006 er der udelukkende tale om offentlig virksomhedspraktik – ingen af forløbene i 2004-2006 var således privat virksomhedspraktik. Derfor er der yderligere lavet en analyse, hvor effekten af uddannelse sammenlignes med privat løntilskud og *privat* virksomhedspraktik.

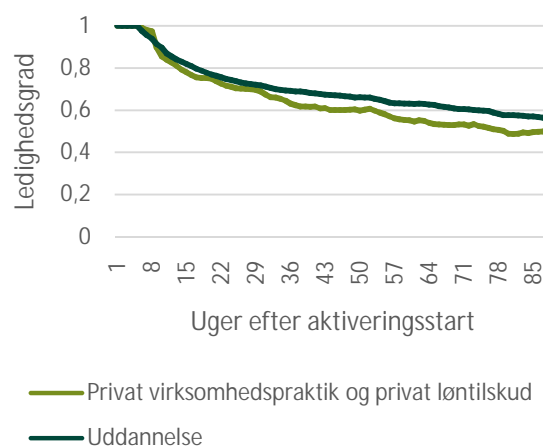
Analysen viser, at der ikke er stor forskel på at inkludere både offentlig og privat virksomhedspraktik og så kun at inkludere privat virksomhedspraktik i sammenligningsgrundlaget for målingen af effekten af uddannelsesaktivering.

Således er effekten af uddannelsesaktivering sammenlignet med *privat* virksomhedspraktik og privat løntilskud stort set ens det første ca. halve år, og bortfaldet ud af ledighed for de to grupper af aktiverede følger hinanden tæt det første ca. halve år, jf. figur 4.5.

Derefter er der en lille mindre-effekt af uddannelsesaktivering, som reduceres hen mod slutningen af måleperioden, jf. figur 4.6.

FIGUR 4.5

Udvikling i ledighedsgrad for metalarbejdere i uddannelsesaktivering og privat virksomhedspraktik/privat løntilskudsjob, 2009-2011

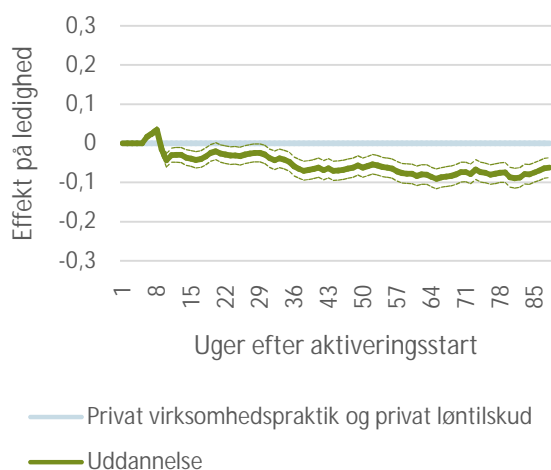

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.

Note: Bortfaldskurverne er tegnet for matchede forløb af virksomhedspraktik/løntilskud og uddannelse, så de viser bortfaldet ud af ledighed for statistisk set "ens" personer, hvor forskellen er det gennemførte tiltag.

FIGUR 4.6

Effekt af uddannelsesaktivering sammenlignet med privat virksomhedspraktik/privat løntilskudsjob, 2009-2011

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.

Note: Kurven viser average treatment effect of the treated (ATT) af uddannelsesaktivering sammenholdt med privat virksomhedspraktik/privat løntilskudsjob. En positiv værdi på kurven betyder, at uddannelsesaktivering har større effekt på at få ledige bragt ud af ledighed. De stiplede linjer angiver et 95 pct. konfidensinterval

5 Effekten af uddannelse relativt til privat løntilskud

I denne analyse sammenlignes uddannelse som beskæftigelsesinstrument med privat løntilskud. Den fremgangsmåde er valgt, fordi udgangspunktet er, at vi i Danmark

1. Har en aktiv beskæftigelsesindsats – derfor er det relevant at undersøge nærmere, hvilken indsats, der virker bedst.
2. Har en forholdsvis sikker viden om, at privat løntilskud bidrager til at få ledige hurtigere tilbage i beskæftigelse – derfor er privat løntilskud det relevante sammenligningsgrundlag for andre beskæftigelsesinstrumenter.

Det er en væsentlig pointe, at denne analyse således er en *sammenlignende* analyse. Effekten af uddannelsesaktivering til at få ledige medlemmer af Dansk Metal tilbage i beskæftigelse sammenlignes med effekten af privat løntilskud for på den måde at opstille en slags *hard case*: Hvis uddannelsesaktivering er mere effektivt end privat løntilskudsjob, er uddannelsesaktivering et instrument, der bør overvejes alvorligt som alternativ til andre aktiveringsformer.

Sammenligningen udføres på baggrund registerbaserede oplysninger, hvor der tages højde for en lang række faktorer, der kan føre til forskellig arbejdsmarkedsperformance – for på den måde at sikre, at forskellig performance rent faktisk skyldes forskellig indsats (uddannelse eller privat løntilskudsjob) og ikke, at der sammenlignes forskellige typer af ledige, hvor den ene måske er stærkere og har bedre chancer for at få et nyt job som udgangspunkt end den anden.

Der sammenlignes effekt på ledighedsgraden over 85 uger. I forhold til valget af måleperiodens længde er der tale om en afvejning mellem på den ene side et ønske om at medtage så meget som muligt af den effekt, der måtte indtræffe som følge af en bestemt aktiveringsform, og på den anden side det

forhold, at der på eet eller andet tidspunkt ikke længere med rimelighed kan siges at være tale om en effekt, der stammer fra det pågældende kursus eller anden aktivering. Som ekstremt eksempel kan tages, at det formentlig vil være en tilsnigelse at sige, at effekten af et kursus efter 10 år er noget bestemt – der er helt enkelt for mange andre faktorer, der gør sig gældende på så langt sigt, at det ikke med rimelighed vil være muligt at udsondre effekten af det pågældende kursus eller aktiveringsform.

Dernæst er det en væsentlig pointe, at uddannelsesaktivering kan være mange forskellige ting. I dette kapitel sammenlignes effekten af uddannelsesaktivering under ét med effekten af privat løntilskud for at give et indtryk af, hvor effektfuldt ordnær uddannelse som et hele er sammenlignet med privat løntilskud. Men fordi der er stor forskel på kurser, sammenlignes effekten af forskellige grupper af kurser med effekten af privat løntilskudsjob.

5.1 Effekten

På det helt overordnede plan, hvor uddannelsesaktivering sammenlignes under eet med privat løntilskudsjob, viser det sig, at uddannelsesaktivering er det mest effektive til at bringe ledige medlemmer af Dansk Metal ud af ledighed det første ca. halve år, hvis man sammenligner med aktivering i privat løntilskudsjob.

Indtil ca. ½ år efter påbegyndt aktivering er der således flere af de uddannelsesaktiverede, der kommer ud af ledighed end af dem, der er i privat løntilskudsjob – når der ved sammenligningen tages højde for forskelligheder i de to grupper af aktiverede, jf. figur 5.1-5.4.

Af figur 5.1 fremgår bortfaldet ud af ledighed for personer i uddannelsesaktivering og for sammen-

lignelige personer i privat løntilskudsjob i perioden 2004-2006. Uge 1 på grafen er den første uge efter påbegyndt aktivering. Frem til godt ½ år efter påbegyndt aktivering er en større andel af de uddannelsesaktiverede kommet ud af ledighed – og ledighedsgraden for de uddannelsesaktiverede er lavere end for dem, der har været i privat løntilskudsjob.

Denne hurtigere afgang fra ledighed blandt de uddannelsesaktiverede afspejler sig i figur 5.3 som en større effekt på ledighed af uddannelsesaktivering end af aktivering i privat løntilskudsjob i det første ca. ½ år i perioden 2004-2006. Efter en kortere periode er der således omtrent 10 pct.-enheder flere af de uddannelsesaktiverede, der er ude af ledighed end af dem, der er i privat løntilskudsjob.

Efter det første halve år fra påbegyndt aktivering er uddannelsesaktivering ikke lige så effektivt som privat løntilskudsjob, hvorfor grafen for effekten af uddannelsesaktivering relativt til privat løntilskudsjob er negativ efter ca. ½ år.

5.2 Periodeeffekt

Ved sammenligning af figur 5.3 og 5.4 ses en væsentlig forskel på effekten af uddannelse sammenlignet med effekten af privat løntilskud i de to perioder. I den første – højkonjunkturperioden – er uddannelsesaktivering mere effektivt end privat løntilskudsjob i det første ca. ½ år, hvorefter uddannelsesaktivering er noget mindre effektivt.

I anden periode – lavkonjunkturperioden – er uddannelsesaktivering ligeledes det mest effektive det første ca. halve år, hvorefter uddannelsesaktivering ikke kan siges at være det mest effektive. Men for en del af den efterfølgende periode er forskellen statistisk insignifikant – og der kan ikke

siges at være forskel på effekten af uddannelsesaktivering og privat løntilskudsjob.

Der er således en tendens til, at forskellen mellem effekten af de to aktiveringsformer efter et halvt år reduceres fra perioden 2004-2006 til perioden 2009-2011, jf. figur 5.3 sml. figur 5.4.

Der er formentlig ikke nogen enkel forklaring herpå, men blandt årsagerne er sandsynligvis, at kurserne i den mellemliggende periode er blevet **mere målrettede** (DØRS 2012). Selve *brugen* af uddannelsesaktiveringen er således muligvis forbedret – og fører derfor til lidt hurtigere afgang fra ledighed (relativt til privat løntilskud) efter det første halve år efter påbegyndt aktivering.

Samtidig er privat løntilskudsjob muligvis mere effektivt i højkonjunkturperioder, hvor der er større efterspørgsel på arbejdskraft og virksomhederne måske er mere interesserede i at få så mange folk ind som muligt, der kan passe jobbet – og hvor det så har lidt mindre betydning, præcist hvilke kurser, den ledige måtte have gennemført. I disse perioder træder opkvalificering muligvis lidt mere i baggrunden.

Modsat bliver **opkvalificering muligvis lidt vigtigere i en lavkonjunktur** end i en højkonjunktur, hvor der måske kommer lidt mere fokus på formelle kvalifikationer, fordi virksomhederne i højere grad "kan tillade sig" at være mere selektive.

Derudover er **varighederne** af uddannelsesforløbene reduceret betydeligt, jf. tabel 5.1 – muligvis som følge af den kritik, der har været op gennem nullerne af, at uddannelsesforløbene var for langvarige og derfor havde en alt for stor fastholdelseseffekt. Isoleret set bidrager de kortere forløb til en mindre fastholdelseseffekt af de enkelte kurser. Det hænger formentlig sammen med nedsat job-

søgningsintensitet i den periode, hvor den ledige er i aktivering (Lechner & Wunch, 2006).

TABEL 5.1
Oversigt over antal forløb og varigheder i matchinganalysen

	2004-2006		2009-2011	
	Varighed (uger)	Antal	Varighed (uger)	Antal
Privat løntilskud	19	909	18	236
Uddannelse	6	7.466	4	9.911

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.

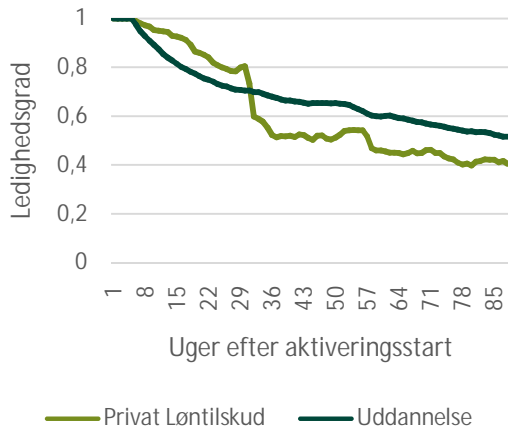

Perioden 2004-2006

Perioden 2009-2011

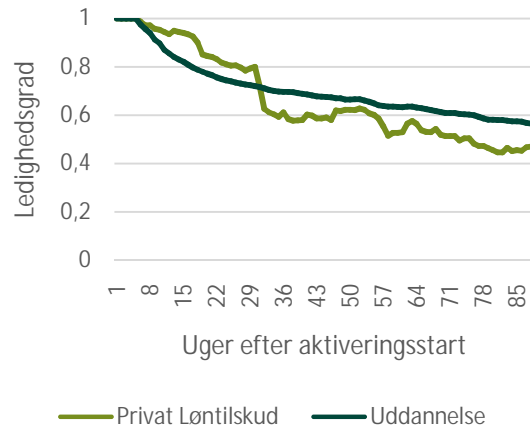
FIGUR 5.1

Udvikling i ledighedsgrad for metalarbejdere i ud-dannelsesaktivering og privat løntilskudsjob, 2004-dannelsesaktivering og privat løntilskudsjob, 2009-2011

FIGUR 5.2

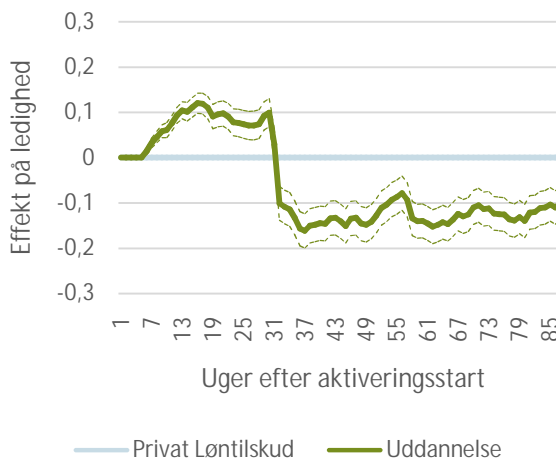
Udvikling i ledighedsgrad for metalarbejdere i ud-dannelsesaktivering og privat løntilskudsjob, 2009-2011

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
 Note: Bortfaldskurvene er tegnet for matchede forløb af løntilskud og uddannelse, så de viser bortfaldet ud af ledighed for statistisk set "ens" personer, hvor forskellen er det gennemførte tiltag.

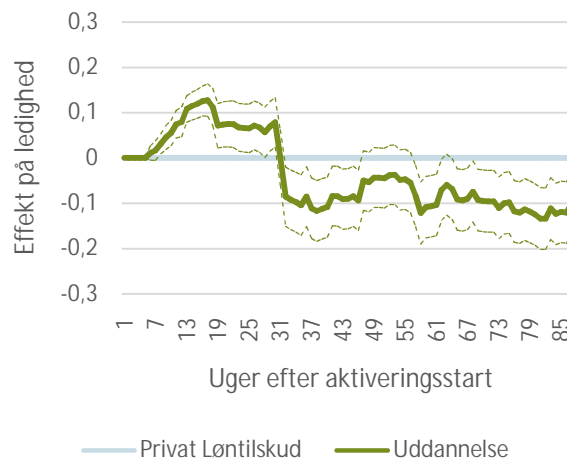
FIGUR 5.3

Effekt af uddannelsesaktivering sammenlignet med privat løntilskudsaktivering, 2004-2006

FIGUR 5.4

Effekt af uddannelsesaktivering sammenlignet med privat løntilskudsaktivering, 2009-2011

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
 Note: Kurven viser average treatment effect of the treated (ATT) af uddannelsesaktivering sammenholdt med løntilskudsjob. En positiv værdi på kurven betyder, at uddannelsesaktivering har større effekt på at få ledige bragt ud af ledighed. De stiplede linjer angiver et 95 pct. konfidensinterval.

I perioden 2004-2006 var den gennemsnitlige varighed af et uddannelsesaktiveringsforløb ca. 7 uger. Til sammenligning var den gennemsnitlige længde af de private løntilskudsjobs ca. 21 uger i 2004-2006.

I 2009-2011 var forskellen i varighederne reduceret en anelse, men de private løntilskudsjobs med en gennemsnitlig varighed på ca. 19 uger var stadig ca. 14 uger længere end uddannelsesaktiveringsforløbene med en gennemsnitlig varighed på ca. 5 uger.

Afslutningsvis er det en pointe, at en del af de studier (Arbejdsmarkedskommissionen 2008; Lauzadyte & Rosholm, 2008; Rosholm & Svarer, 2008; DØR, 2007), der op gennem nullerne har fundet, at uddannelse ikke har positiv effekt på lediges muligheder for at komme i beskæftigelse primært har haft adgang til data, der ligner det, der er grundlaget for analysen i første periode – og altså bygger på analyse af højkonjunkturdata. Der er flere gode grunde til, at der kan være væsentlige forskelle på, hvordan beskæftigelsesinstrumenterne virker i høj- og lavkonjunkturperioder.

Blandt årsagerne er Lechner og Wunch's (2006) pointe om, at effekterne af forskellige beskæftigelsesinstrumenter konvergerer, fordi fastholdelseseffekterne af instrumenterne bliver meget ensartet – igen som en følge af, at omkostningen ved at ned sætte jobsøgningsintensiteten falder, fordi der i en lavkonjunktur ikke er store gevinster forbundet med at søge mange frem for få jobs: Det lykkes i langt færre tilfælde at få et job alligevel.

5.3 Kort om fremgangsmåden

Effekten af uddannelse i beskæftigelsesindsatsen måles i denne rapport relativt til privat løntilskud for

på den måde at give indblik i, hvordan aktiveringsindsatserne virker i forhold til hinanden.

Effekten er målt som forskellen i efterfølgende arbejdsmarkedsperformance, dvs. efterfølgende ledighedsgrad. Hvis bortfaldet ud af ledighed sker hurtigst ved uddannelsesaktivering, er effekten af uddannelse større end sammenligningsgrundlaget.

Effekten måles uge-for-uge baseret på oplysninger i Beskæftigelsesministeriets DREAM-database. Der sammenlignes effekter for perioderne 2004-2006 og 2009-2011 for på den måde at kunne sammenligne effekterne i både en konjunkturfremgangperiode og en konjunkturtilbagegangperiode.

For at sikre sammenlignelighed er det valgt kun at anvende første aktiveringsforløb, en person gennemgår i én af de to perioder. Hvis der sammenlignes aktiveringer, der er gennemgået som eksempelvis første og fjerde forløb i én af de to perioder, vil der være en klar bias i retning af længere efterfølgende ledighedsforløb for gruppen i fjerde aktiveringsperiode. Biasen opstår, fordi der sker en selektion af personer, der overhovedet når hen til et fjerde aktiveringsforløb. Eller sagt på en anden måde: det er typisk svagere ledige, der er ledige længe nok til at nå til det fjerde aktiveringsforløb.

De ledige, der er nået hen til et fjerde aktiveringsforløb, kan således ventes at være forskellige fra dem i første aktiveringsforløb målt på uobserverbare faktorer som motivation, drive og evner, fordi der undervejs til det fjerde forløb er sket en selektion.

6 Effekten af udvalgte kurser sammenlignet med privat løntilskud

Som nævnt er uddannelse naturligvis ikke bare uddannelse – der er stor forskel på forskellige kurser og uddannelsesforløb. Disse forskelle viser sig tydeligt i sammenligningen af effekterne af forskellige grupper af AMU-kurser inden for ordinære uddannelsesforløb med privat løntilskud.

Nogle kurser, for eksempel svejsekurser, er således noget mere effektfulde end privat løntilskudsjob i forhold til at bringe medlemmer af Dansk Metal ud af ledighed – mens andre kurser har betydeligt mindre effekt end privat løntilskud. Det tyder på, at det er **vigtigt, hvad det er for kurser**, der bringes i anvendelse i forbindelse med uddannelsesaktivering – i hvert fald når det drejer sig om ledige medlemmer af Dansk Metals.

Det kan tyde på, at kursernes **målrettethed** er af stor betydning – kurser, hvor man eksempelvis lærer en konkret svejseteknik, der efterspørges af virksomhederne er langt mere effektfulde for metalarbejdere i sammenligning med privat løntilskudsjob end kurser, der er mindre fokuserede på at tilføre den ledige kompetencer inden for et bestemt område f.eks generelle IT-kurser og kurser om personlig udvikling

Det er ikke muligt umiddelbart at konstatere, om én gruppe af kurser er mere målrettede end en anden – men det er en nærliggende hypotese, blandt andet fordi kurser inden for svejsning og termisk skæring er blandt de mest effektive for metalarbejdere.

Når uddannelse samlet set viser sig lige så effektivt som privat løntilskud for Dansk Metals medlemmer er det formentlig en væsentlig del af forklaringen, at uddannelsesaktiveringen for medlemmerne af Dansk Metal i hovedparten består af målrettede forløb, jf. tabel 3.3 ovenfor, hvoraf det ek-

sempelvis fremgår, at det var kurser inden for svejsning, der var de mest anvendte i årene 2009-2011.

6.1 Kort om fremgangsmåden

I det følgende ses på effekten af forskellige AMU-kurser til at bringe ledige medlemmer af Dansk Metal ud af ledighed.

Som ovenfor bruges privat løntilskud som *baseline* for sammenligningen, og der sammenlignes ledige, der ligner hinanden så meget som muligt på baggrund af en lang række faktorer. En forskel i efterfølgende arbejdsmarkedsperformance kan derfor med rimelighed henføres til forskel i aktiveringsindsatsen.

For at sikre et tilstrækkeligt grundlag for sammenligningen, er kurserne grupperet efter de såkaldte fælles kompetencebeskrivelser (FKB'er). De såkaldte moder-FKB'er er baggrunden for oprettelsen af AMU-kurser, og beskriver de grundlæggende kompetencer, der skal opnås ved at tage et kursus inden for gruppen.

Med kurser inden for FKB'en Svejsning og termisk skæring i metal er det eksempelvis hensigten, at kursisterne lærer om svejste konstruktioner i metal, fx med brug af forskellige typer specialiseret svejsning.

I appendiks A er angivet, hvilke kurser, der hører under de FKB'er, der måles effekt på i det følgende.

6.2 Resultater

Uddannelse er ikke bare uddannelse. Forskellige kurser har forskellige effekt, og det har stor betyd-

ning, om de rigtige mennesker sendes på de rigtige kurser.

Nedenfor analyseres derfor effekten af forskellige kurser. For at sikre, at der findes tilstrækkeligt med uddannelsesforløb, måles der på grupper af kurser, rubriceret inden for de såkaldte FKB'er, eller Fælles Kompetencebeskrivelser.

Et gennemgående træk ved analyserne af effekterne sammenlignet med privat løntilskud er, at flere af kursustyperne har en større effekt det første halve år fra påbegyndt aktivering end privat

løntilskud har – eller sagt på en anden måde: Privat løntilskudsjob har en større fastholdelseeffekt end flere af de forskellige kursustyper har. Det hænger blandt andet sammen med *varigheden* af kurserne sammenholdt med varigheden af privat løntilskudsjob. Da de ledige typisk nedsætter job-søgningsintensiteten under aktivering, er varigheden af kurserne (og af privat løntilskudsjob) således interessant. I tabel 6.1 er opgjort antal forløb og varigheder af de kursustyper, der effektmåles i det følgende, samt antal forløb og gennemsnitlig varighed af de private løntilskudsjobs, som de ledige, der sammenlignes med, har været igennem.

Svejsning og termisk skæring i metal

Grupperingen omfatter forskellige former for svejsning som f.eks. lysbuesvejsning. MAG, MIG og TIG svejsning.

Her viser analysen, at kurserne inden for svejsning er *mere effektive* end privat løntilskudsjob i det første halve år fra påbegyndt aktivering i højkonjunkturperioden 2004-2006 – og derefter har en effekt *på niveau med* privat løntilskudsjob i den resterende del af måleperioden. I det første ca. halve år efter påbegyndt aktivering falder ledige på

et kursus inden for svejsning således hurtigere ud af ledighed end sammenlignelige ledige i privat løntilskudsjob. Efter det første ca. halve år fra påbegyndt aktivering er bortfaldskurverne ud af ledighed omtrent på niveau, jf. figur 6.1.

Det afspejler sig i figur 6.3, hvor mer-effekten på ledighedsgraden af kurser inden for svejsning og termisk skæring i metal er afbildet, idet der sammenlignes med privat løntilskudsjob som *baseline*. Det første ca. halve år er mer-effekten af aktivering i kurser inden for svejsningsammenlignet med pri-

TABEL 6.1

Oversigt over antal forløb og varigheder i matchinganalysen

	2004-2006		2009-2011	
	Gennemsnitlig varighed (uger)	Antal	Gennemsnitlig varighed (uger)	Antal
Privat løntilskud	18	888	15	232
Svejsning og skæring i metal	4	557	4	477
Privat løntilskud	20	885	18	223
Fælleskataloget	6	462	4	266
Privat løntilskud	19	755	17	230
Grundkompetence chauffør gods	5	148	5	231
Privat løntilskud	19	805	17	221
Grundkompetence lager og terminal	4	187	5	150
Privat løntilskud	21	759	14	217
Automatik og procesteknisk område	6	111	5	105
Privat løntilskud	18	780	18	214
Plast og støbning	7	146	4	94
Privat løntilskud	20	865	17	219
Uddannelsesgrupper	6	202	5	127

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.

vat løntilskudsjob således positiv og forholdsvis stor.

Efter det første ca. halve år fra påbegyndt aktivering er effekten af uddannelsesaktivering i ét af kurserne inden for svejsning på niveau med effekten af privat løntilskudsjob – og den grønne graf svinger omkring 0, ligesom 0 ligger inden for konfidensbåndene i hele perioden efter det første halve år.

Konkluderende kan man derfor sige, at kurser inden for svejsning og termisk skæring i metal er **mere effektive eller har en effekt på niveau med privat løntilskudsjob**. Det er væsentlig pointe, fordi privat løntilskudsjob som nævnt er det beskæftigelsesinstrument, hvor der er mest sikker viden om, at instrumentet har en positiv effekt på lediges mulighed for at komme ud af ledighed. Pointen er her, at kurser inden for svejsninger *mindst lige så godt* et instrument – og i starten af perioden efter påbegyndt aktivering betydeligt mere effektivt som følge af en noget lavere fastholdelseseffekt.

I lavkonjunkturperioden 2009-2011 er svejsning og termisk skæring i metal ligeledes mere effektivt end privat løntilskud, men kun frem mod omkring den 19. uge. Derefter er forskellen mellem svejsning og termisk skæring i metal på den ene side og privat løntilskudsjob på den anden insignifikant, jf. figur 6.2 og 6.4.

Den insignifikante forskel skyldes dels, at *konfidensbåndene*, der angiver usikkerheden for skønnet over forskellen på effekterne af de to aktiveringsformer, er forholdsvis brede, fordi der er færre privat løntilskudsforløb at sammenligne med i 2009-2011 end i 2004-2006. Men det skyldes også, at skønnet over forskellen på effekterne svinger mellem 0 og ca. -0,1. Derfor synes det rimeligt

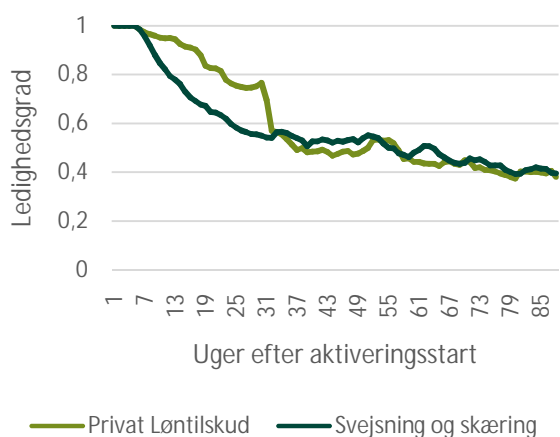
at konkludere, at effekten af svejsning og termisk skæring efter det første halve år fra påbegyndt aktivering er *på niveau med privat løntilskudsjob* i lavkonjunkturperioden 2009-2011.

For lavkonjunkturperioden gælder derfor i højere grad, at de to aktiveringsinstrumenters effekt i høj grad er på niveau med hinanden – hvor kurser inden for svejsning og termisk skæring i metal er lidt mere effektive i de første få uger efter påbegyndt aktivering, mens der er en tendens til en lille mindre-effekt af kurserne sammenlignet med privat løntilskudsjob i perioden efter det første halve år fra påbegyndt aktivering. Denne mindre-effekt er dog insignifikant i hele den resterende del af måleperioden, og der kan ikke med baggrund i nærværende analyse konkluderes at være en forskel på effekten af kurserne inden for svejsning og termisk skæring i metal i perioden efter det første halve år fra påbegyndt aktivering.

Perioden 2004-2006

FIGUR 6.1

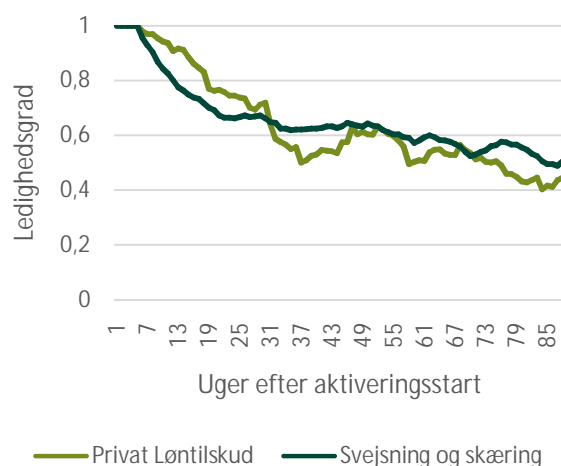
Udvikling i ledighedsgrad for Svejsning og termisk skæring i metal og privat løntilskudsjob, 2004-2006

Perioden 2009-2011

FIGUR 6.2

Udvikling i ledighedsgrad for Svejsning og termisk skæring i metal og privat løntilskudsjob, 2009-2011

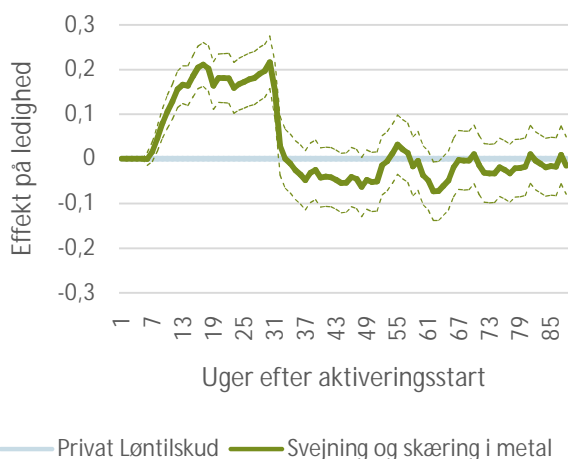

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.

Note: Bortfaldskurverne er tegnet for matchede forløb af løntilskud og uddannelse, så de viser bortfaldet ud af ledighed for statistisk set "ens" personer, hvor forskellen er det gennemførte tiltag.

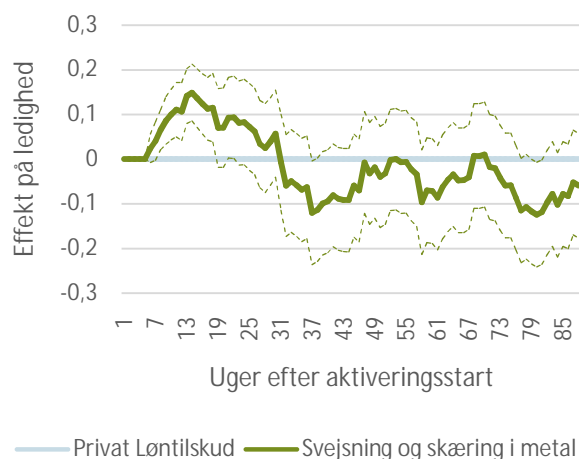
FIGUR 6.3

Effekt af kurser inden for Svejsning og termisk skæring i metal sammenlignet med privat løntilskudsaktivering, 2004-2006

FIGUR 6.4

Effekt af kurser inden for Svejsning og termisk skæring i metal sammenlignet med privat løntilskudsaktivering, 2009-2011

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.

Note: Kurven viser average treatment effect of the treated (ATT) af uddannelsesaktivering sammenholdt med løntilskudsjob. En positiv værdi på kurven betyder, at uddannelsesaktivering har større effekt på at få ledige bragt ud af ledighed. De stiplede linjer angiver et 95 pct. konfidensinterval.

Kurser inden for Fælleskataloget

Kataloget består hovedsageligt af mere almene og generelle kurser som f.eks IT-kurser og kurser i personlig udvikling.

Kurserne inden for Fælleskataloge viser sig at have markant anderledes effekter end for kurserne inden for svejsning..

I begge de to måleperioder følger udviklingen blandt ledige, der er i uddannelsesaktivering udviklingen blandt ledige, der er i privat løntilskudsforløb i det første ca. halve år fra påbegyndt aktivering. I perioden efter det første ca. halve år er der dog langt flere af de ledige, der har været i privat løntilskudsforløb, der kommer ud af ledighed, jf. figur 6.5 og 6.6.

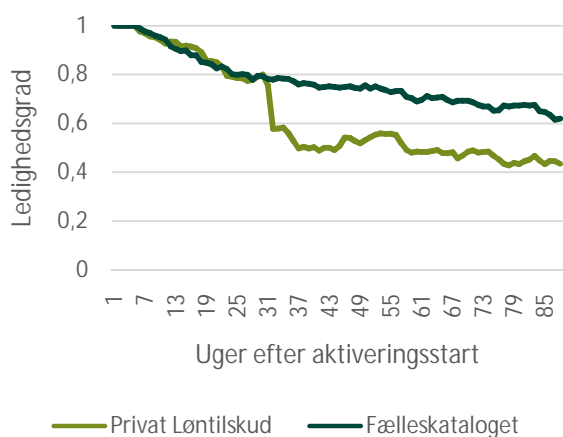
Det afspejler sig i figur 6.7 og 6.8, der viser en betydelig mindre-effekt sammenlignet med privat løntilskudsjob efter det første ca. halve år fra påbegyndt aktivering. Denne mindre-effekt er signifikant i begge de to undersøgte perioder – også selvom konfidensbåndene i lavkonjunkturperioden 2009-2011 er forholdsvis brede.

Perioden 2004-2006

FIGUR 6.5

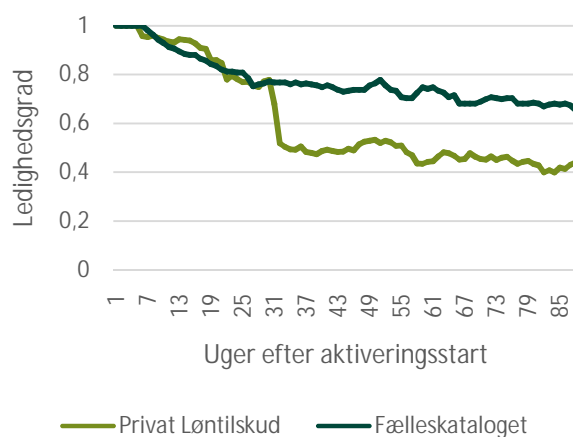
Udvikling i ledighedsgrad for Fælleskataloget og privat løntilskudsjob, 2004-2006

Perioden 2009-2011

FIGUR 6.6

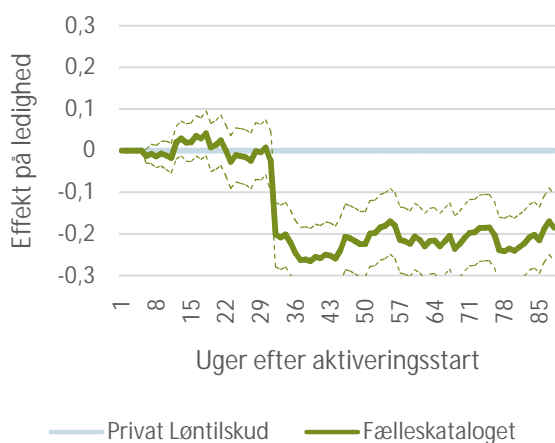
Udvikling i ledighedsgrad for Fælleskataloget og privat løntilskudsjob, 2009-2011

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
 Note: Bortfaldskurvene er tegnet for matchede forløb af løntilskud og uddannelse, så de viser bortfaldet ud af ledighed for statistisk set "ens" personer, hvor forskellen er det gennemførte tiltag.

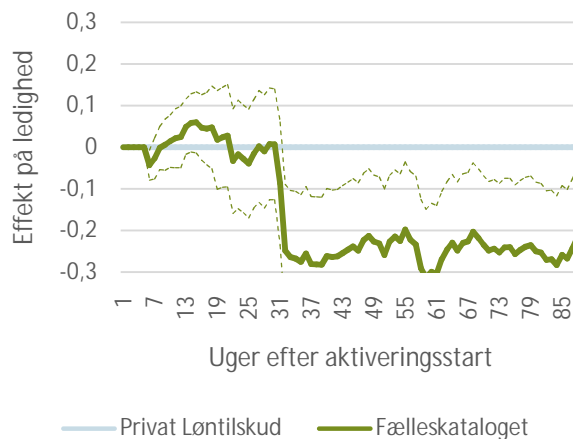
FIGUR 6.7

Effekt af kurser inden for Fælleskataloget sammenlignet med privat løntilskudsaktivering, 2004-2006

FIGUR 6.8

Effekt af kurser inden for Fælleskataloget sammenlignet med privat løntilskudsaktivering, 2009-2011

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
 Note: Kurven viser average treatment effect of the treated (ATT) af uddannelsesaktivering sammenholdt med løntilskudsjob. En positiv værdi på kurven betyder, at uddannelsesaktivering har større effekt på at få ledige bragt ud af ledighed. De stiplede linjer angiver et 95 pct. konfidensinterval.

Grundkompetence chauffør gods

Kurserne består af uddannelse f.eks. inden for godstransport med lastbil og kørsel med vogntog.

I højkonjunkturperioden 2004-2006 kommer ledige, der har været i uddannelsesaktivering via et kursus inden for FKB'en Grundkompetence chauffør gods, **langt hurtigere ud af ledighed det første ca. halve år** efter påbegyndt aktivering, end ledige, der har været i privat løntilskud, jf. figur 6.9.

Efter det første ca. halve år fra påbegyndt aktivering, er der omtrent lige stor andel af de ledige, der er kommet ud af ledighed blandt de, der har taget et kursus inden for FKB'en Grundkompetence chauffør gods, som blandt de, der har været i privat løntilskudsjob, jf. figur 6.9.

Det afspejler sig i figur 6.11, der viser en klar mer-effekt af et kursus inden for FKB'en Grundkompetence chauffør gods sammenlignet med privat løntilskudsjob i det første ca. halve år, og derefter en effekt **på niveau med privat løntilskudsjob**.

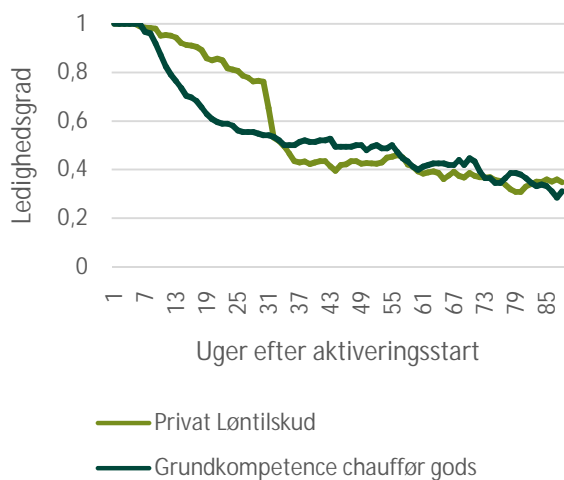
I lavkonjunkturperioden 2009-2011 er billedet lidt anderledes. I den første del af 2009-2011 er der lidt flere ledige, der har været i uddannelsesaktivering via et kursus inden for Grundkompetence chauffør gods, der er kommet ud af ledighed, end der er blandt de ledige, der har været i privat løntilskudsjob. I den resterende del af perioden er der omtrent lige så stor en andel af de ledige, der har været på kursus inden for Grundkompetence chauffør gods, der er tilbage i ledighed som de ledige, der har været i privat løntilskudsjob, jf. figur 6.10.

Som vist i figur 6.12 er effekten af grundkompetence chauffør gods på niveau med effekten af privat løntilskudsjob i lavkonjunkturperioden 2009-2011.

Perioden 2004-2006

FIGUR 6.9

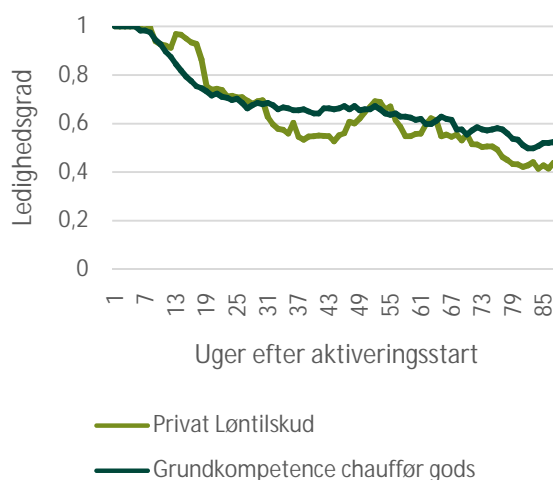
Udvikling i ledighedsgrad for Grundkompetence chauffør gods og privat løntilskudsjob, 2004-2006

Perioden 2009-2011

FIGUR 6.10

Udvikling i ledighedsgrad for Grundkompetence chauffør gods og privat løntilskudsjob, 2009-2011

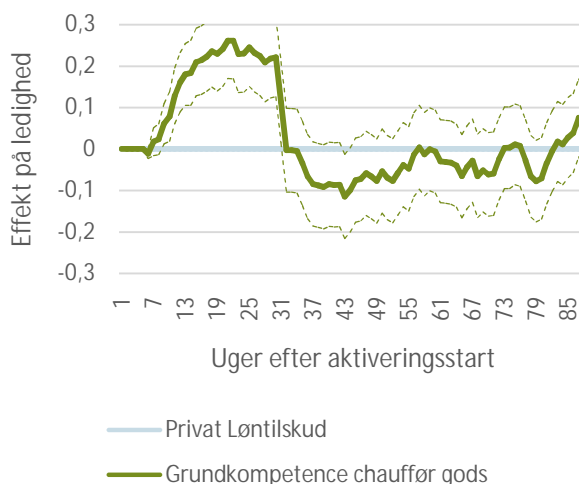

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.

Note: Bortfaldskurverne er tegnet for matchede forløb af løntilskud og uddannelse, så de viser bortfaldet ud af ledighed for statistisk set "ens" personer, hvor forskellen er det gennemførte tiltag.

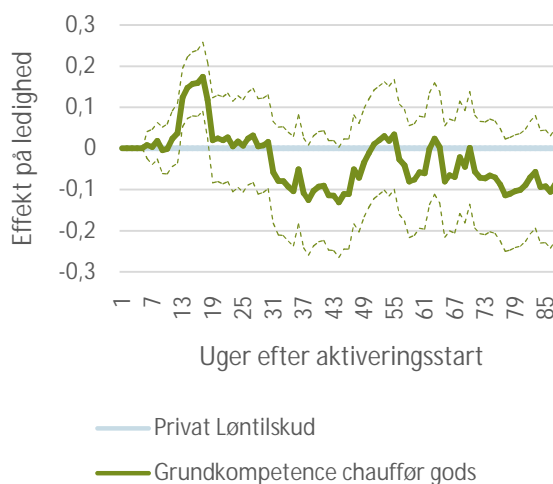
FIGUR 6.11

Effekt af kurser inden for Grundkompetence chauffør gods sammenlignet med privat løntilskudsaktivering, 2004-2006

FIGUR 6.12

Effekt af kurser inden for Grundkompetence chauffør gods sammenlignet med privat løntilskudsaktivering, 2009-2011

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.

Note: Kurven viser average treatment effect of the treated (ATT) af uddannelsesaktivering sammenholdt med løntilskudsjob. En positiv værdi på kurven betyder, at uddannelsesaktivering har større effekt på at få ledige bragt ud af ledighed. De stiplede linjer angiver et 95 pct. konfidensinterval.

Grundkompetence lager og terminal

Kurserne består primært af uddannelser inden for gaffeltruck.

I højkonjunkturperioden 2004-2006 er uddannelsesaktivering via et kursus inden for den fælles kompetencebeskrivelse Grundkompetence lager og terminal noget mere effektivt det første ca. halve år fra påbegyndt aktivering end aktivering i privat løntilskudsjob, jf. figur 6.13 og 6.15.

Efter det første ca. halve år er effekten på ledighedsgraden af de to typer aktivering – uddannelsesaktivering med et kursus inden for grundkompetence lager og terminal, hhv. privat løntilskudsjob – på niveau, men med lille mindre-effekt af uddannelsesaktivering via et kursus inden for grundkompetence lager og terminal.

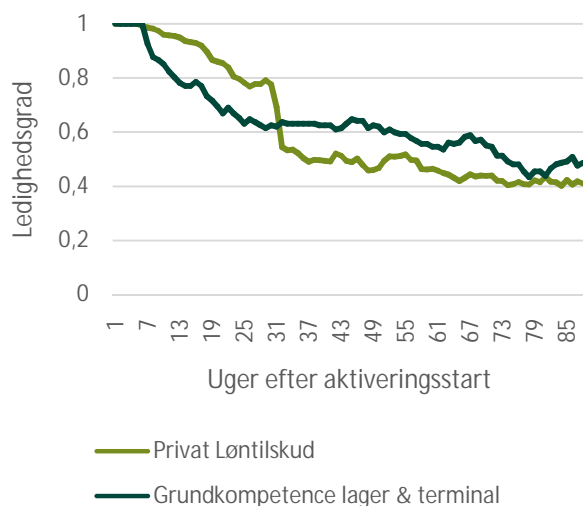
I lavkonjunkturperioden er effekten af uddannelsesaktivering og effekten af privat løntilskudsjob omtrent på niveau, med en lidt større effekt af uddannelsesaktivering i det første ca. halve år (mer-effekten er insignifikant en del af perioden), og en lidt mindre effekt af uddannelsesaktivering umiddelbart følgende det første halve år fra påbegyndelse af aktivering.

Fra ca. et år fra påbegyndt aktivering er effekten af privat løntilskud og uddannelsesaktivering via et kursus inden for grundkompetence lager og terminal på ledighedsgraden helt på niveau i lavkonjunkturperioden 2009-2011, jf. figur 6.14 og 6.16.

Perioden 2004-2006

FIGUR 6.13

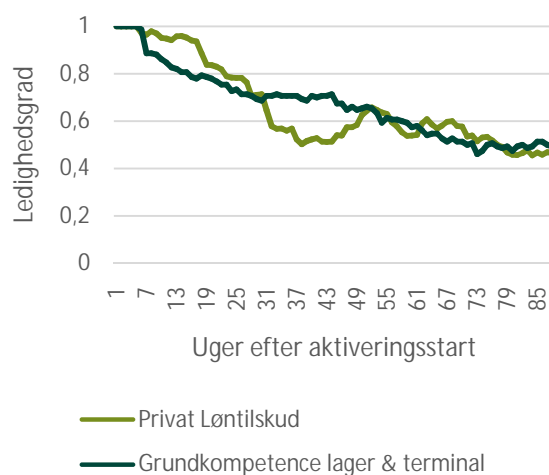
Udvikling i ledighedsgrad for Grundkompetence lager og terminal og privat løntilskudsjob, 2004-2006

Perioden 2009-2011

FIGUR 6.14

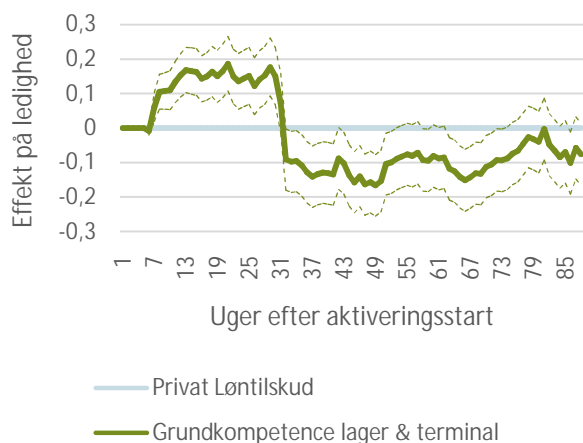
Udvikling i ledighedsgrad for Grundkompetence lager og terminal og privat løntilskudsjob, 2009-2011

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
 Note: Bortfaldskurverne er tegnet for matchede forløb af løntilskud og uddannelse, så de viser bortfaldet ud af ledighed for statistisk set "ens" personer, hvor forskellen er det gennemførte tiltag.

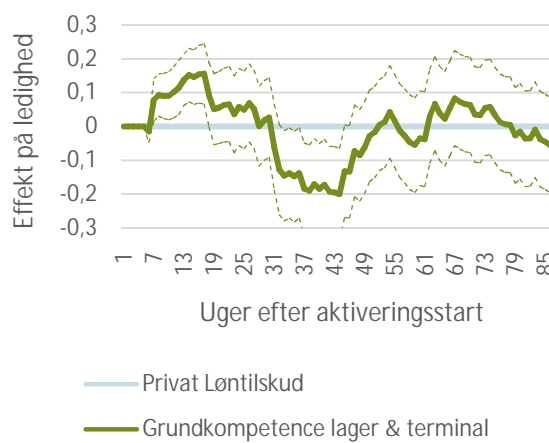
FIGUR 6.15

Effekt af kurser inden for Grundkompetence lager og terminal sammenlignet med privat løntilskudsaktivitet, 2004-2006

FIGUR 6.16

Effekt af kurser inden for Grundkompetence lager og terminal sammenlignet med privat løntilskudsaktivitet, 2009-2011

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
 Note: Kurven viser average treatment effect of the treated (ATT) af uddannelsesaktivitet sammenholdt med løntilskudsjob. En positiv værdi på kurven betyder, at uddannelsesaktivitet har større effekt på at få ledige bragt ud af ledighed. De stiplede linjer angiver et 95 pct. konfidensinterval.

Automatik og procesteknik

Kurserne består f.eks. af uddannelser i sikkerhed, fejlfinding og vedligeholdelse af automatiske maskiner og anlæg

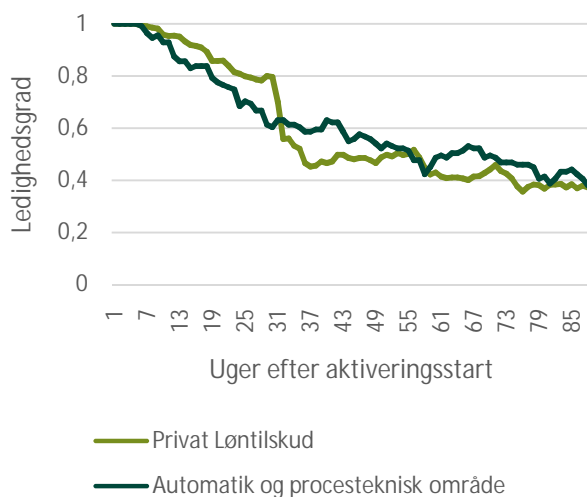
Kurser inden for den fælles kompetencebeskrivelse automatik og procesteknik har i både høj- og lavkonjunkturperioden en effekt på ledighedsgraden, der i høj grad kan siges at være på niveau med effekten af privat løntilskudsjob, jf. figur 6.17-6.20.

Det betyder som udgangspunkt, at der ikke på baggrund af denne analyse kan konkluderes at være forskel på effekten på ledighedsgraden af et kursus inden for den fælles kompetencebeskrivelse Automatik og procesteknik og så privat løntilskudsjob, når det gælder at få ledige ud af ledighed. Eller sagt med andre ord: Et kursus inden for automatik og procesteknik virker *lige så godt som* privat løntilskudsjob i forhold til at få ledige medlemmer af Dansk metal ud af ledighed.

Perioden 2004-2006

FIGUR 6.17

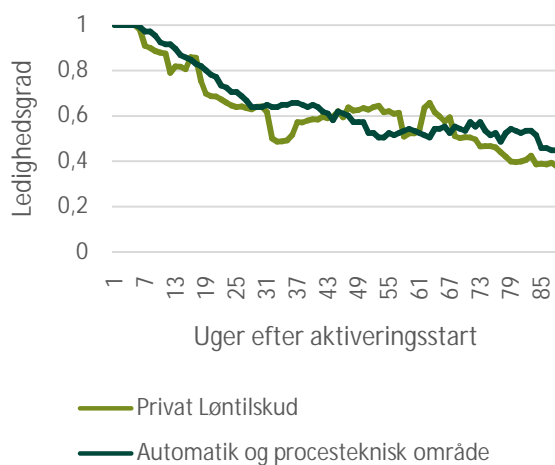
Udvikling i ledighedsgrad for Automatik og proces-teknisk område og privat løntilskudsjob, 2004-2006

Perioden 2009-2011

FIGUR 6.18

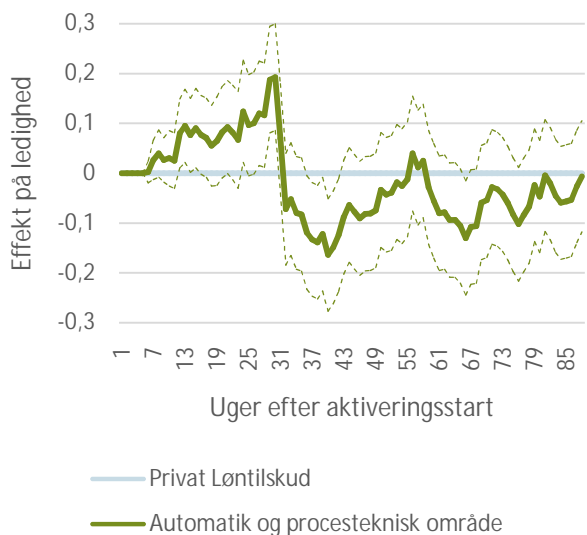
Udvikling i ledighedsgrad for Automatik og proces-teknisk område og privat løntilskudsjob, 2009-2011

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
 Note: Bortfaldskurverne er tegnet for matchede forløb af løntilskud og uddannelse, så de viser bortfaldet ud af ledighed for statistisk set "ens" personer, hvor forskellen er det gennemførte tiltag.

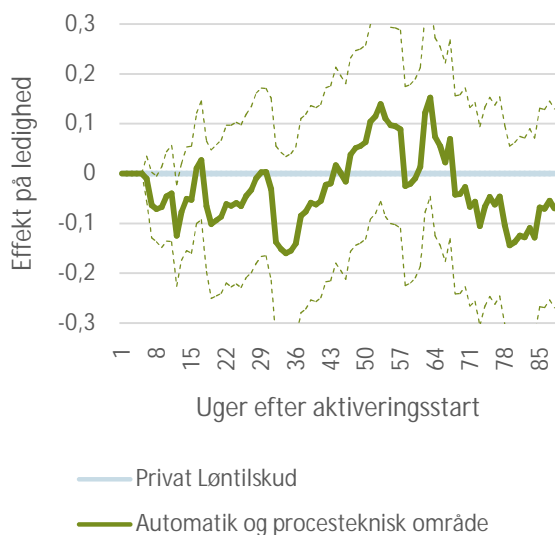
FIGUR 6.19

Effekt af kurser inden for Automatik og proces-teknisk område sammenlignet med privat løntilskudsaktivering, 2004-2006

FIGUR 6.20

Effekt af kurser inden for Automatik og proces-teknisk område sammenlignet med privat løntilskudsaktivering, 2009-2011

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
 Note: Kurven viser average treatment effect of the treated (ATT) af uddannelsesaktivering sammenholdt med løntilskudsjob. En positiv værdi på kurven betyder, at uddannelsesaktivering har større effekt på at få ledige bragt ud af ledighed. De stiplede linjer angiver et 95 pct. konfidensinterval.

Plast og støbning

Kurser inden for plast og støbning indbefatter kurser i anhugning, betjening af procesanlæg, drejetechnikker og malingspåføring, mv.

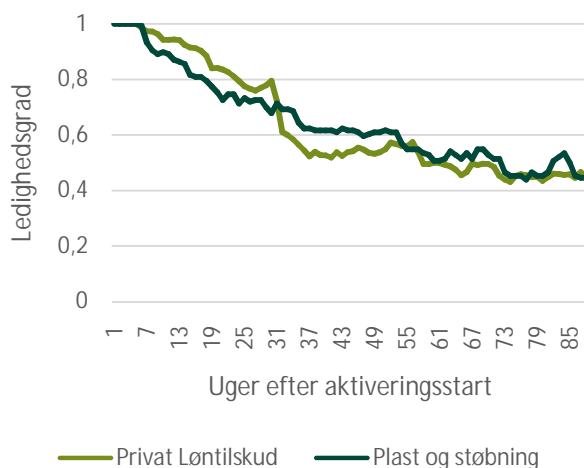
Kurser inden for **plast eller støbeområdet** har i begge perioder en lidt større effekt end privat løntilskud det første ca. halve år fra påbegyndt aktivering, og derefter en effekt, der er på niveau med privat løntilskud. I højkonjunkturperioden 2004-2006 er mer-effekten det første ca. halve år fra påbegyndt aktivering dog insignifikant eller tæt ved insignifikant, jf. figur 6.21-6.24.

Perioden 2004-2006

FIGUR 6.21

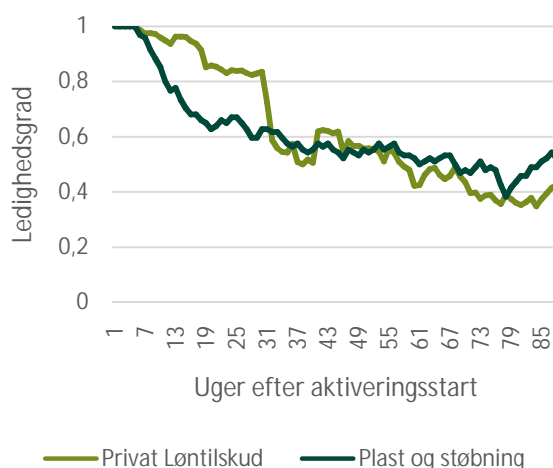
Udvikling i ledighedsgrad for Plast og støbning og privat løntilskudsjob, 2004-2006

Perioden 2009-2011

FIGUR 6.22

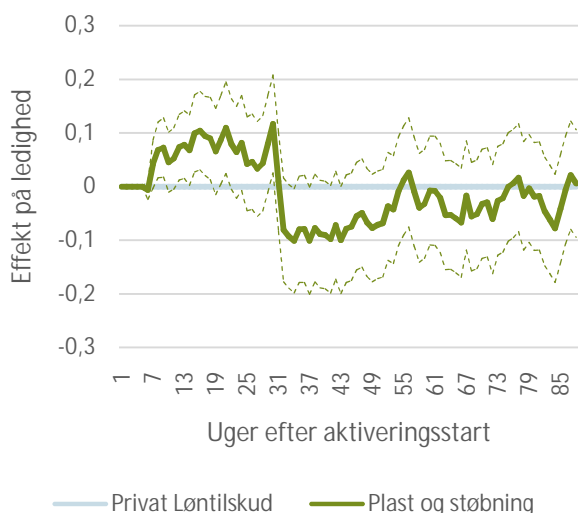
Udvikling i ledighedsgrad for Plast og støbning og privat løntilskudsjob, 2009-2011

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
 Note: Bortfaldskurverne er tegnet for matchede forløb af løntilskud og uddannelse, så de viser bortfaldet ud af ledighed for statistisk set "ens" personer, hvor forskellen er det gennemførte tiltag.

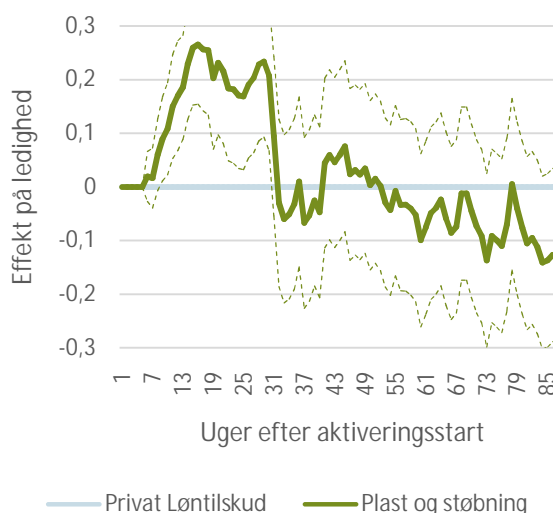
FIGUR 6.23

Effekt af kurser inden for Plast og støbning sammenlignet med privat løntilskudsaktivering, 2004-2006

FIGUR 6.24

Effekt af kurser inden for Plast og støbning sammenlignet med privat løntilskudsaktivering, 2009-2011

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
 Note: Kurven viser average treatment effect of the treated (ATT) af uddannelsesaktivering sammenholdt med løntilskudsjob. En positiv værdi på kurven betyder, at uddannelsesaktivering har større effekt på at få ledige bragt ud af ledighed. De stiplede linjer angiver et 95 pct. konfidensinterval.

6.3 Opsamling: Effekten af forskellige kursustyper

Som det kan ses af analysen ovenfor er der store forskelle på, hvor godt de forskellige typer af kurser virker på at få ledige medlemmer af Dansk Metal ud af ledighed. Det er således en væsentlig pointe, at **uddannelse ikke bare er uddannelse**.

De meget forskellige effekter kan have flere årsager, men hvis man ser på, hvad det er for kurser, der har de bedste effekter sammenlignet med privat løntilskud, og hvilke, der har de ringeste, er der en del, der tyder på, at **kursernes målrettedhed spiller en væsentlig rolle**.

Således er f.eks. effekten for ledige metalarbejdere på ledighedsgraden af kurser inden for svejsning og termisk skæring i metal *større eller på niveau med* privat løntilskudsjob i både høj- og lavkonjunkturperioden. På de øvrige uddannelsesområder, der består af meget specifikke og målrettede kurser er der ligeledes effekter mindst på niveau med privat løntilskud. Derimod er kurser inden for det såkaldte fælleskatalog – som ikke er målrettet særlige jobfunktioner eller medlemmer af Dansk Metal – *noget mindre effektfulde* end privat løntilskudsjob, især efter det første halve år fra påbegyndt aktivering.

Opsamlende kan der opstilles følgende konklusioner omkring enkeltkursustyperne:

- Kurser inden for **svejsning og termisk skæring** er *mere effektfuldt* eller har en effekt *på niveau med* privat løntilskudsjob i både højkonjunkturperioden og i lavkonjunkturperioden.
- Kurser inden for **fælleskataloget** er til sammenligning noget mindre effektfulde set relativt privat løntilskudsjob. Det første halve år efter aktiveringens påbegyndelse har disse kurser således en effekt, der er på niveau med effek-

ten af privat løntilskud. Efter det første halve år er effekten betydeligt mindre end effekten af privat løntilskudsjob.

- Kurser inden for **grundkompetence chauffør gods** har i perioden 2004-2006 en betydeligt større effekt end privat løntilskud det første halve år fra påbegyndt aktivering. Efter det første halve år er forskellen på effekten af kurserne og privat løntilskudsjob insignifikant – og der kan ikke siges at være en forskel på baggrund af disse resultater. I perioden 2009-2011 er forskellen på kurserne og privat løntilskud insignifikant i næsten alle ugerne i måleperioden.
- Kurser inden for **grundkompetence lager og terminal** har en effekt, der minder meget om chauffør gods, når der ses relativt til privat løntilskud – i første periode er effekten noget større end privat løntilskudsjob det første ca. halve år, mens den er mindre eller på niveau med effekten af privat løntilskudsjob efter det første halve år. I lavkonjunkturperioden er effekten af kurserne på niveau med effekten af privat løntilskudsjob.
- Kurser inden for **automatik og procesteknik** har en effekt, der både i høj- og i lavkonjunkturperioden er på niveau med effekten af privat løntilskudsjob. Effekterne er således ikke signifikant forskellige – og man kan ikke med udgangspunkt i denne analyse sige, at der er forskel på effekterne af disse kurser og så kurserne inden for automatik og procesteknik.
- Kurser inden for **plast eller støbeområdet** har i begge perioder en lidt større effekt end privat løntilskud det første ca. halve år fra påbegyndt aktivering, og derefter en effekt, der er på niveau med privat løntilskud.

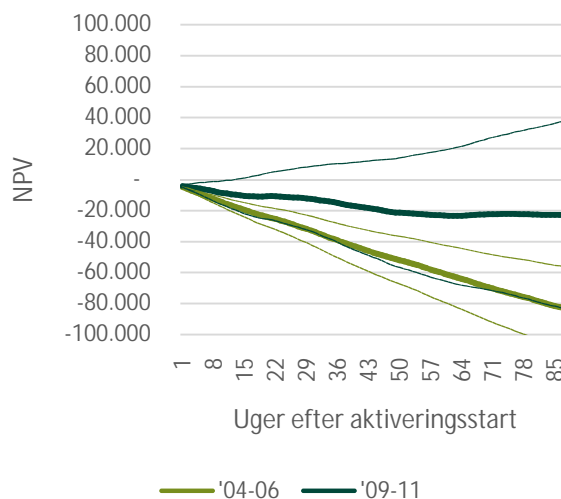
7 Cost-benefit

Overordnet viser cost-befitanalysen, at mens der i 2004-2005 var en betydeligt mindre samlet nutidsværdi af uddannelsesaktivering end af privat løntilskudsjob, så er den forskel indsnævret markant i 2009-2011, jf. figur 7.1

I perioden 2009-2011 er der således ikke en signifikant forskel mellem uddannelsesaktivering og privat løntilskudsjob på indtægter fradraget udgifter for samfundet i måleperioden, jf. tabel 7.1 – se søjlen "Øvre grænse" for den øvre grænse for netto-nutidsværdien for den pågældende uddannelsesaktivering, beregnet på basis af den øvre grænse for konfidensintervallet for effekten af uddannelsesaktivering sammenholdt med privat løntilskudsjob.

Indsnævringen i forskellen på netto-nutidsværdien af uddannelsesaktivering i 2009-2011 og i 2004-2006 skal især ses i lyset af, at uddannelsesaktivering havde en noget større effekt sammenlignet med privat løntilskudsjob i 2009-2011 end i 2004-2006.

FIGUR 7.1
NPV af uddannelse i forhold til privat løntilskud

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
Note: De stiplede linier angiver øvre og nedre grænse for NPV, baseret på beregninger foretaget med brug af øvre og nedre grænse for konfidensintervallet for effekten af uddannelse sammenlignet med privat løntilskudsjob beregnet ovenfor (se figur 6.3 og 6.4).

Den samlede nutidsværdi af uddannelsesaktivering sammenlignet med privat løntilskudsjob i figur

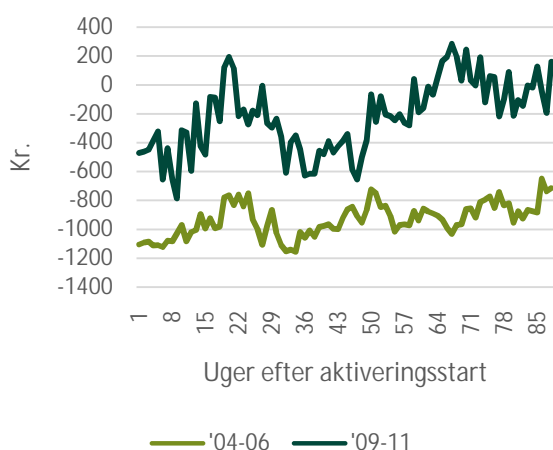
TABEL 7.1
Netto-værdien af uddannelsesaktivering i forhold til privat løntilskud

NPV, kr.	2004-2006			2009-2011		
	Estimat	Nedre grænse	Øvre grænse	Estimat	Nedre grænse	Øvre grænse
Uddannelse, samlet	-83.554	-110.699	-56.410	-22.745	-83.790	38.299
Svejsning og skæring i metal	-61.625	-105.388	-17.862	-23.203	-129.550	83.143
Fælleskataloget	-166.054	-223.091	-109.016	-61.970	-178.392	54.453
Grundkompetence chauffør gods	-79.743	-140.815	-18.670	-21.096	-131.733	89.541
Grundkompetence lager og terminal	-58.872	-116.351	-1.394	-772	-157.829	156.285
Automatik og procesteknisk område	-151.784	-219.273	-84.294	-57.674	-229.388	114.040
Plast og støbning	-81.565	-147.147	-15.982	-57.342	-273.817	159.134

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.

7.1 dækker over forholdsvis store udsving i netto-værdien af uddannelse i forhold til privat løntilskud hen over måleperioden, jf. figur 7.2.

FIGUR 7.2
Netto-værdien på uge-basis af uddannelse i forhold til privat løntilskud

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.

7.1 Fremgangsmåde ved beregning af cost-benefit

I analysen indgår de typer af indtægter og udgifter, som er gengivet i tabel 10.1.

TABEL 7.2
Gennemsnitlige ugentlige udgifter

	Udgifter		Indtægter
	Transfereringer	Forbrug	
Privat løntilskud	Løntilskuddet	-	Undersøgt
Uddannelsesaktivering	Dagpenge	Udgift til uddannelsen	Produktion

Kilde: DAMVAD 2013

Både udgifter og indtægter er opdelt i to overordnede typer.

Udgifterne kan enten være til transfereringer eller til forbrug. I det samfundsøkonomiske perspektiv er *transfereringer* ikke en udgift i sig selv, men alene en omfordeling. Derfor er de som sådan ikke medregnet som udgift i den samfundsøkonomiske cost-effectiveness-beregning. Det er dog forbundet med et samfundsøkonomisk tab at opkræve skatter til at kunne foretage denne omfordeling. Det såkaldte forvriddingstab anslås til 20 pct., jf. Finansministeriets vejledning i udarbejdelse af samfundsøkonomiske konsekvensvurderinger (1999). *Forbrug* er derimod en udgift i sig selv også i et samfundsøkonomisk perspektiv. Samtidig vil der fortsat være et forvriddingstab forbundet med at opkræve skatter til finansiering af forbruget.

Derfor indgår transfereringer med 20 pct. af den pålydende værdi og forbrug med 120 pct. af den pålydende værdi.

For privat løntilskud er der kun udgifter til transfereringer, mens der for uddannelse er udgifter til transfereringer og til forbrug (nemlig udgiften til selve uddannelsen).

Indtægterne kan enten opstå *under* aktiveringen eller *efterfølgende*. Helt generelt består indtægterne i den samfundsøkonomiske perspektiv i den produktion, der bidrager med under aktiveringen og i efterfølgende beskæftigelse. Det måles i nærstående analyse som den løn, den aktiverede eventuelt modtager under og efter aktiveringen, fordi lønnen ifølge standard mikroøkonomisk teori er lig marginalproduktet. Det er en antagelse, der ikke er uanfægtelig – men samtidig tillader antagelsen, at beregningen af indtægter og udgifter kan foretages, og antagelsen er ikke ualmindelig.

Under privat løntilskudsaktivering er der løn under selve aktiveringen. Lønnen under aktiveringen medregnes i det følgende *fratrullet* løntilskuddet, fordi virksomhederne netop modtager løntilskuddet som en art kompensation for, at den lediges produktion ikke er så høj, at den modsvarer den løn, han får. Løntilskuddet antages at dække nøjagtigt den "manglende produktion" for virksomheden – så lønnen minus løntilskuddet er netop udtryk for den produktion, samfundet får ud af at den ledige er i løntilskudsjob.

Under uddannelsesaktivering sker der ikke nogen produktion, som er til glæde for samfundet.

Efterfølgende vil lønnen for tidligere ledige, der har været i løntilskudsjob eller i uddannelsesaktivering, og som efterfølgende er blevet beskæftigede, være udtryk for den produktion, samfundet får glæde af.

Samlet set er uddannelsesaktivering således bagud på point allerede ved den teoretiske gennemgang af indtægter og udgifter, fordi der er **løn under løntilskudsjob** og fordi **uddannelsesaktivering koster et forbrug**, der medregnes med 120 pct.

De konkret anvendte udgifter er anslået med udgangspunkt i Rosholm og Svarer (2009). Ved beregningen af netto-nutidsværdien (NPV) er der anvendt en diskonteringsrente på 4 pct. p.a., jf. anbefalingerne i Finansministeriet (2013).

8 Data og metode

8.1 Data

Der findes ingen administrative registre, hvor information om kurser under uddannelsesaktivering indsamles (Arbejdsmarkedskommissionen 2008).

Til brug for analyserne er der derfor anvendt Beskæftigelsesministeriets DREAM-database sammenkørt med Danmarks Statistiks kursist- og elevregistre. På den måde kan der i visse tilfælde identificeres, hvilke kurser eller uddannelsesforløb, de ledige har fulgt som en del af deres aktivering.

DREAM-registeret danner grundlaget for inddelingen af de ledige efter aktiveringstype (offentlig/privat løntilskud, uddannelse, virksomhedspraktik). Registeret indeholder oplysninger om såvel aktiveringstypen som start- og slutdato for denne.

DREAM-registeret danner samtidig grundlag for både opgørelse af den enkelte lediges forudgående ledighedshistorik og den efterfølgende ledighedsgrad opgjort på ugeniveau.

Kursistregisteret indeholder oplysninger om uddannelsesforløb i VEU-regi (voksen- og efteruddannelse, der er finansieret, styret eller tilrettelagt af en offentlig udbyder), mens elevregisteret indeholder oplysninger om forløb på ordinære uddannelser, dvs. uddannelser, der er offentligt regulerede.

8.2 Effektmålingen

Effektmålingerne af de forskellige programmer er udført ved sammenligning af grupper, der har deltaget i de programmer, der sammenlignes. Grupperne er udvalgt, så de ligner hinanden mest muligt, således at der sammenlignes personer, der er "statistisk ens". Da der er tale om "ens" personer, kan en forskel i efterfølgende arbejdsmarkedsper-

formance som *udgangspunkt* henføres til forskelle i effekten af de to programmer. På den måde bidrager matching til, at alternative forklaringer på forskelle i efterfølgende arbejdsmarkedsperformance kan afvises – når der er matchet på baggrund af eksempelvis uddannelsesniveau, bidrager dette til at sikre, at forskelle i efterfølgende arbejdsmarkedsperformance ikke i virkeligheden skyldes forskelle i uddannelsesniveau, så det eksempelvis er højtuddannede, der deltager i løntilskudsjobs, mens det er ufaglærte, der deltager i uddannelsesaktivering, hvad der så igen kunne føre til bedre efterfølgende arbejdsmarkedsperformance for gruppen, der har været i løntilskud. For at kontrollere for alternative forklaringer (eller minimere *selektionsbias*), matches der på baggrund af det sæt af variabler, der er angivet i tabel 8.1.

Det er en grundantagelse i forbindelse med matching, at variablerne i conditioning set er et udtryk for de processer, der tilsammen betinger selektion ind i programmet og kan påvirke efterfølgende arbejdsmarkedsperformance.

I analyserne sammenlignes effekterne af de enkelte aktiveringstiltag med hinanden, så resultaterne udtrykker en relativ effekt. Ved en "standard" effektmåling er der typisk tale om et program, hvis effekt måles op imod kontrafaktummet "ingen deltagelse" eller "ikke noget gjort". Det har naturligvis betydning for beregningen af effekten, hvilke individer, der indgår i kontrolgruppen. Da der i denne sammenhæng ikke sammenlignes en effekt af at

gøre "noget" i forhold til at "gøre ingenting", men i stedet sammenlignes effekten af at gøre enten "A" eller "B", er der gennemført parvise sammenligninger af alle programmerne. For at afbøde effekten af, at effektmålingens resultater kan komme til at afhænge af, hvilket program, der anvendes som "behandling" og hvilket som kontrol, er alle sammenligninger lavet med først den ene, dernæst den anden aktiveringsform som kontrolgruppe. Eksempelvis sammenlignes uddannelsesaktivering med løntilskudsaktivering ved at lade uddannelse være "behandling" og løntilskud kontrol i første kørsel, og dernæst løntilskud "behandling" og uddannelse kontrol.

Ligeledes præsenteres effektmålet Average treat-

TABEL 8.1
Variable i *conditioning set*

Grundlæggende personlige karakteristika	Køn Alder Uddannelse
Baggrund	Mors uddannelse Fars uddannelse Civilstand Antal børn i familien Oprindelse Geografisk tilhørsforhold (mere eller mindre udviklede lande) Dansk statsborgerskab Regionsgruppering på baggrund af Landsplanredegørelsen Forældres ejendomsværdi (proxy for opvækstvilkår) Forældres formue (proxy for opvækstvilkår)
Arbejdsmarkedshistorik	Erhvervserfaring Gennemsnitlig indkomst 2 år før aktivering Gennemsnitlig indkomst 4 år før aktivering A-kassetilhørsforhold
Ledighedshistorik	Antallet af uger med ledighed siden 2000 Antal uger i mulige overførselsordninger siden 2000 Antal uger siden sidste periode med selvforsørgelse Antallet af uger med selvforsørgelse i seneste periode med selvforsørgelse Gennemsnitligt antal uger pr. selvforsørgelsesperiode

ment on the treated (ATT). Dette er ligeledes beregnet for både den første kørsel, hvor eksempelvis uddannelse er "behandlingen" og anden kørsel, hvor eksempelvis løntilskud er "behandlingen". ATT er beregnet uge for uge for den efterfølgende arbejdsmarkedsperformance. Der er estimeret effekten af aktiveringsforløb der forløber inden for perioderne 2004-2006 og 2009-2011. Det er gjort for at muliggøre en sammenholdelse af effekterne af aktiveringsforløb i en periode med gunstige konjunkturer og i en periode med mindre gunstige konjunkturer. Samtidig er perioderne valgt ud fra hensynet til at kunne følge de lediges arbejdsmarkedsperformance i en rimelig periode efter starten af aktiveringsforløbet.

Der måles på effekten af det første aktiveringsforløb, de pågældende individer indgår i i deres ledighedsperiode. Der kan være efterfølgende aktiveringsforløb for nogle ledige, som også kan have en effekt, der "slører" effekten af det første aktiveringsforløb. Disse ledige er som udgangspunkt medtaget for at undgå selektion på den afhængige variabel (efterfølgende arbejdsmarkedsperformance), idet personer, der deltager i aktiveringsforløb efterfølgende også systematisk vil være personer, der har længere ledighedsperioder, end dem, der ikke deltager i noget aktiveringsforløb efterfølgende.

Til gennemførelse af analyserne anvendes forløb, der starter og slutter inden for de to perioder 2004-2006 og 2009-2011. Denne begrænsning foretages for at sikre, at overordnede forhold som bl.a. ledighed holdes nogenlunde uændrede – og altså for at sikre sammenlignelighed i forhold til den makroøkonomiske udvikling inden for den periode, hvor aktiveringsforløbene finder sted.

Der gælder endvidere, at der kan være flere forskellige kurser som led i samme aktivering. I det

tilfælde er benyttet det første kursus, den ledige deltager i. Deltages der i flere samtidige kurser (med samme startdato), er der valgt det kursus, som rapporteres som det første i Danmarks Statistiks kursist- eller elevregister. Kurserne er i øvrigt identificeret med udgangspunkt i en markering for uddannelsesaktivering i Beskæftigelsesministeriets DREAM-database på samme måde som for kortlægningsdelen.

9 Litteratur

- AE-rådet (2012) *Vækst og velstand gennem uddannelse – Økonomiske Tendenser 2012*.
- Arbejdsmarkedskommissionen (2008). *Analyse af uddannelsesaktivering*. Arbejdspapir.
- DØR (2007). *Dansk Økonomi forår 2007*. Det Økonomiske Råds Sekretariat.
- Finansministeriet (1999). *Vejledning i udarbejdelse af samfundsøkonomiske konsekvensvurderinger*. Albertslund: Schultz information.
- Finansministeriet (2011). *Reformpakken 2020 – kontant sikring af Danmarks velfærd*. Albertslund: Rosendahl-Schultz.
- Finansministeriet (2013). *Faktaark. Ny og lavere samfundsøkonomisk diskonteringsrente*. Publiceret på http://www.fm.dk/nyheder/pressemeddelelser/2013/05/ny-og-lavere-samfundsoekonomisk-diskonteringsrente/~media/Files/Nyheder/Pressemeddelelser/2013/05/Faktaark_ny%20og%20lavere%20samfunds%20C3%B8konomisk%20diskonteringsrente.pdf
- Jensen, Peter & Michael Rosholm (2011). "Arbejdsmarkedet – hvad virker og hvad virker ikke?" *Samfundsøkonomen* 1 2011: 31-35.
- Junge, Martin og Jan Rose Skaksen (2010) "Produktivitet og videregående uddannelse", *CEBR-rapport*, marts 2010.
- Lauzadyte, Agne & Michael Rosholm (2008). "County, Gender, and Year Specific Effects of Labour Market Programmes in Denmark" in Lauzadyte, *Active Labour Market Policies and Labour Market Transitions in Denmark: An Analysis of Event History Data*, Phd-afhandling, Aarhus University.
- Munch, Jakob R. & Lars Skipper (2008). "Program Participation, Labor Force Dynamics, and Accepted Wage Rates". *Advances in Econometrics* 21:197-262.
- Rosholm Michael & Michael Svarer (2008). "Estimating the Threat Effect of Active Labour Market Programmes". *Scandinavian Journal of Economics* 110: 385-401.
- Rosholm Michael & Michael Svarer (2009). "Kvantitativ evaluering af Hurtig i gang 2". Publiceret på <http://ams.dk/da/Viden/Udvikling%20og%20forsog/~media/AMS/Dokumenter/Reformer%20og%20I nsat-ser/Indsatser/HIG2/Hurtigt%20i%20gang%20%20-%20kvantitativ%20evalueringpdf.ashx>.
- Rosholm, Michael & Michael Svarer (2011). Effekter af virksomhedsrettet aktivering i den aktive arbejdsmarkedspolitik. *Rapport udarbejdet for AMS*.
- Skattekommissionen (2009). *Lavere skat på arbejde*.

10 Appendiks A: Kurser under moder-FKB'erne

Kurser i FKB'en "Svejsning og termisk skæring i metal"	2004-2006	2009-2011
	Antal forløb	
Arbejds miljø og sikkerhed ved svejsning og termisk	4	
Gassvejsning - adgangskursus		
Gassvejsning af rør	7	
Gassvejsning af stumpsømme - rør P 311, EN 287-1		19
Gassvejsning af stumpsømme - rør proces 311		
Gassvejsning proces 311		
Lys b svejs-stumps plade alle pos		6
Lys b svejs-stumps plade pos PA-PF		4
Lys b svejs-stumps rør alle pos		39
Lys b svejs-stumps rør pos PA-PC		9
Lys b. svejs-kants plade/plade		4
Lys b. svejs-kants plade/rør		4
Lysbue, Reparationssvejsning		
Lysbuesvejsning	28	12
Lysbuesvejsning af kantsømme	8	
Lysbuesvejsning af kantsømme EN 287-1		
Lysbuesvejsning af stumpsømme - plade EN 287-1	5	
Lysbuesvejsning af stumpsømme - rør	28	
Lysbuesvejsning af stumpsømme - rør EN 287-1	4	
Lysbuesvejsning af stumpsømme plade	6	
Lysbuesvejsning, adgangskursus	4	
MAG-reparationssvejsning	10	
MAG-reparationssvejsning proces 135		5
MAG-svejs-kants plade/plade pr 135		4
MAG-svejs-kants plade/plade pr 136		11
MAG-svejs-kants plade/rør pr 135		9
MAG-svejs-kants plade/rør pr 136		9
MAG-svejs-stumps plade alle pos pr 135		
MAG-svejs-stumps plade alle pos pr 136		29
MAG-svejs-stumps plade pos PA-PF pr 135		14
MAG-svejs-stumps plade pos PA-PF pr 136		14
MAG-svejs-stumps rør alle pos pr 135		5
MAG-svejs-stumps rør alle pos pr 136		29
MAG-svejs-stumps rør pos PA-PC pr 135		
MAG-svejs-stumps rør pos PA-PC pr 136		14

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
 Note: Summen kan afvige fra totalerne grundet diskretioneringssyn.

Kurser i FKB'en "Svejsning og termisk skæring i metal" (fortsat)	2004-2006	2009-2011
	Antal forløb	
MAG-svejsning af kantsømme proces 135, EN 287-1		
MAG-svejsning af kantsømme proces 136, EN 287-1	13	
MAG-svejsning af kantsømme, massiv tråd, p 135	11	
MAG-svejsning af kantsømme, pulverfuldt rørtråd P	17	
MAG-svejsning af rustfri stål, proces 136		
MAG-svejsning af stumpsømme - plade 135, EN 287-1		
MAG-svejsning af stumpsømme - plade massiv tråd	12	
MAG-svejsning af stumpsømme - plade proces 136		
MAG-svejsning af stumpsømme - plade pulverfyldt rø	35	
MAG-svejsning af stumpsømme - rør 136, EN 287-1	7	
MAG-svejsning af stumpsømme - rør proces 136		
MAG-svejsning af stumpsømme - rør pulverfyldt tråd	40	
MAG-svejsning af stumpsømme - rør, massiv tråd	5	
MAG-svejsning af stumpsømme plade 136, EN 287-1		
MAG-svejsning af stumpsømme, svær plade 136	13	
MAG-svejsning af stumpsømme, svær plade, pulverfyl	9	
MAG-svejsning af tyndplade proces 135		
MAG-svejsning proces 135		28
MAG-svejsning, adgangskursus	5	
MIG-svejsning af aluminium, kantsømme	5	
MIG-svejsning aluminium P 131 kantsømme/knudepunkt		
MIG-svejsning aluminium P 131 stumpsømme svær plad		5
MIG-svejsning aluminium P 131 stumpsømme tynd plad		
MIG-svejsning aluminium proces 131 kantsømme		11
MIG-svejsning, aluminium svær plade, kantsømme		
Manuel flammeskæring		
Manuel måle og bearbejdningsteknik		
Materialeteknologi, stål		
Pulversvejsning rør og plade - proces 121		9
Pulversvejsning, plade - proces 121		
Svejsning og bearbejdningsteknik		
TIG og lysbuesvejsning af u- og lavtlegeret rør		
TIG-svejs-kants rustfri plade/rør		4
TIG-svejs-stumps svær rustfri plade		
TIG-svejs-stumps svær rustfri rør alle pos		35

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
 Note: Summen kan afvige fra totalerne grundet diskreteringshensyn.

Kurser i FKB'en "Svejsning og termisk skæring i metal" (fortsat)	2004-2006	2009-2011
	Antal forløb	
TIG-svejs-stumps svær rustfri rør pos PA-PC		11
TIG-svejs-stumps tynd rustfri plade		16
TIG-svejs-stumps tynd rustfri rør alle pos		51
TIG-svejs-stumps tynd rustfri rør pos PA-PC		11
TIG-svejs-stumps uleg plade		
TIG-svejs-stumps uleg rør alle pos		49
TIG-svejs-stumps uleg rør pos PA-PC		10
TIG-svejsning	4	68
TIG-svejsning af svær plade, aluminium		
TIG-svejsning af svær rustfri plade		
TIG-svejsning af sværvæggede rustfri rør	48	
TIG-svejsning af sværvæggede rustfri rør EN 287-1	11	
TIG-svejsning af tyndere plade, aluminium	11	17
TIG-svejsning af tyndere rustfri plade	29	
TIG-svejsning af tyndere rustfri rør	86	
TIG-svejsning af tyndere rustfri rør EN 287-1	9	
TIG-svejsning af u- og lavtlegeret rør DS/EN 287-1	15	
TIG-svejsning af u/lavt legeret rør, montagesvejs		
TIG-svejsning af ulegeret og lavtlegeret rør	46	
TIG-svejsning af ulegeret og lavtlegeret rør ved m		
TIG-svejsning af ulegeret rør		
TIG-svejsning, adgang	7	
TIG-svejsning, aluminium svær plade, stumpsømme		
TIG-svejsning, aluminium tynd plade, stumpsømme		
TOTAL	570	598

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
 Note: Summen kan afvige fra totalerne grundet diskretioneringshensyn.

Oversigt over kurser i gruppen "Automatik og procesteknik"	2004-2006	2009-2011
Automatiske anlæg, El-pneumatik fejlfinding		5
Automatiske anlæg, PLC fejlfinding		19
Automatiske anlæg, PLC montage og fejlfinding		13
Automatiske anlæg, PLC styring, følere og motorer		5
Automatiske anlæg, el-lære og relæteknik		6
Automatiske anlæg, fejlf. relæstyringer og motorer		
Automatiske anlæg, hydraulik og fejlfinding		5
Automatiske anlæg, idriftsætning PLC styringer		9
Automatiske anlæg, pneumatik fejlfinding		
El-introduktion B		
El-introduktion for maskinreparatører, el-lære		
El-introduktion for maskinreparatører, relæteknik		
El-lære/relæteknik		
El-pneumatiske styringer B		
Fejlfinding på PLC styrede anlæg E		
Fejlfinding på automatiske maskiner/anlæg A	10	
Fejlfinding på automatiske maskiner/anlæg B	12	
Fejlfinding på automatiske maskiner/anlæg C	4	
Fejlfinding på automatiske maskiner/anlæg D	34	
Grundlæggende PLC teknik	4	
Grundlæggende elektroniske kredsløb	4	
Hydraulik 2		
Hydraulik og diagramlæsning		
Hydraulik og diagramlæsning for maskinreparatører		
Hydraulikteknik for maskinreparatører		
Højniveau PLC programmering		
Niveaumåling	5	
PLC Introduktion	7	
PLC Kombinatorisk		
PLC Sekventiel		
PLC anlæg fejlf. på bus, analog og frekv.omformer		
PLC programmering af kombinatoriske styringer		
PLC programmering af sekventielle styringer		
Pneumatik, trin 1		
Pneumatiske styringer A		

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
Note: Summen kan afvige fra totalerne grundet diskreteringshensyn.

Oversigt over kurser i gruppen "Automatik og processteknik" (fortsat)	2004-2006	2009-2011
Procesanlæg fejlfinding og optimering af systemer		
Procesanlæg instrument/kalibr af tryk/temp/niveau		
Relæteknik og styring af motorer		
Sekventielle PLC-styringer på aut. Maskiner og an		
Sikkerhed på automatiske maskiner og anlæg		28
Sikkerhed på komplekse automatiske maskiner		
Systematisk vedligehold på automatiske maskiner		4
Tilstandsbaseret vedligehold automatiske maskiner	5	29
Vedligehold 1		
Vedligehold 2	4	
TOTAL	118	142

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.

Note: Summen kan afvige fra totalerne grundet diskreteringshensyn.

Oversigt over kurser i gruppen "Grundkompetence chauffør gods"	2004-2006	2009-2011
ADR Grundkursus - Vejtransp. af farl. gods i emb.		7
EU-Efteruddannelse for godschauffører		17
EU-Efteruddannelse for godschauffører - oblig. del		
Godstransport med lastbil	20	88
Godstransport med lastbil samt grundl. kval.uddan.		
Grundlæggende kvalifikationsbevis - lastbil		
Grunduddannelse i godstransport med lastbil	63	
Køreteknik		4
Kørsel med vogntog, kategori C/E	73	146
TOTAL	156	266

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.

Note: Summen kan afvige fra totalerne grundet diskreteringshensyn.

Oversigt over kurser i gruppen "Grundkompetence lager og terminal"	2004-2006	2009-2011
Enhedslaster		
Gaffeltruck certifikatkursus B	33	
Gaffeltruck certifikatkursus B, 7 dage	151	169
Kundebetjening - lager		
Lagerindretning og lagerarbejde		
Lagerstyring		
Manøvrering gaffeltruck, stabler og færdselslære.		
TOTAL	191	174

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.

Note: Summen kan afvige fra totalerne grundet diskreteringshensyn.

Oversigt over kurser i gruppen "Fælleskataloget"	2004-2006	2009-2011
Anvendelse af PC brugerprogrammer på jobbet	92	
Anvendelse af brancherelateret IT-programmel	56	
Anvendelse af præsentationsprogrammer		7
Anvendelse af regneark til talbehandling		5
Arbejdsmarked, IT og jobsøgning for F/I, basis		
Arbejds miljø inden for faglærte og ufaglærte job	6	
Arbejdspladsens IT-baserede kommunikationsnetværk	199	
Billedfremstilling i medarbejderens jobfunktion		18
Billedredigering i medarbejderens jobfunktion		12
Brancherettet elementær brandbekæmpelse	4	
Brug af pc på arbejdspladsen	4	65
Design og automatisering af regneark		
Effektiv internetsøgning på jobbet		21
Elementær brandbekæmpelse	34	
Ergonomi i.f.t. ufaglærte og faglærte job	19	
Faglig regning og matematik	4	
Forretningsforståelse og virksomhedens IT-systemer	4	
Grafiske virkemidler til layout i tekst		
Håndtering af data i virksomhedens it-systemer		4
Indskrivning og formatering af mindre tekster		4
Introduktion til førstehjælp på jobbet	27	
Jobrelateret brug af styresystemer på pc		4
Jobsøgning til ufaglærte og faglærte job	13	
Kommunikation i teams		7
Konflikt håndtering		
Kunde/leverandørforhold for operatører		
Kundeservice		
Kvalitetsbevidsthed ved industriel produktion		
Medarbejdernes personlige ressourcer	4	
Medarbejdernes personlige ressourcer i jobbet	4	27
Online kommunikation til jobbrug		18
Oprette brugerflader og udskrifter i database		
PC'en på arbejdspladsen	7	
Personlig udvikling til arbejde og uddannelse		88
Samarbejde i grupper i virksomheden		

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
Note: Summen kan afvige fra totalerne grundet diskreteringshensyn.

Oversigt over kurser i gruppen "Fælleskataloget" (fortsat)	2004-2006	2009-2011
Samarbejde og organisation		
Standardisering af virksomhedens dokumenter		
Teambuilding for selvstyrende grupper		
Teknologi og arbejdsorganisering		
Videndeling og læring for medarbejdere		8
Webkommunikation - tekster til nettet		
TOTAL	490	305

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
 Note: Summen kan afvige fra totalerne grundet diskretioneringshensyn.

Oversigt over kurser i gruppen "Plast og støbning"	2004-2006	2009-2011
090, L-AUS, tavle og installationsarbejde	10	
260, Bestemmelser for elektriske installationer		
Anhugning - fælles grunduddannelse	42	
Anhugning af byrder		18
Betjening af procesanlæg under GMP og ISOregler		
Betjening af værktøjsmaskiner		
CNC-drejeteknik, Cyklusprogrammering	4	
CNC-drejeteknik, cyklusprogrammering		
CNC-drejeteknik, dialog programmering		
CNC-drejeteknik, dialogprogrammering		
CNC-drejeteknik, operatør niveau 1		
CNC-drejeteknik, operatør niveau 2		
CNC-drejeteknik, produktion/opstiller		
CNC-drejeteknik, operatør		
CNC-fræseteknik, operatør	17	
CNC-fræseteknik, produktion	27	
CNC-fræseteknik, produktion/opstiller		9
CNC-teknik		
Certifikatuddannelse C for kranførere		4
Drejeteknik på konventionel drejebænk		5
Grunduddannelse i sprøjtstøbning		
Håndtering med industrirobotter for operatører		4
Komplekse løfteopgaver for riggere		8
L-AUS, tavle- og installationsarbejde		9
Malingspåføring og specifikationer		
Metrologi med GPS ISO standard matrix		
Opbygning af malingsystemer efter specifikation		
Operatør ved klippe, bukke og valsemaskiner		
Operatør ved konventionel maskinfræsning		
Opspændingsmetoder, drejning		
Opstiller ved klippe, bukke og valsemaskiner		
Opstilling af CNC-styret revolverstanser		
Opstilling og programmering CNC-styret kantpresse		
Pers. sikkerhed v arbejde med epoxy og isocyanater	16	11
Præcisionsdrejning		

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
Note: Summen kan afvige fra totalerne grundet diskreteringshensyn.

Oversigt over kurser i gruppen "Plast og støbning" (for-sat)	2004-2006	2009-2011
Riggeruddannelse	5	
Robotbetjening for operatører		
Sikkerhed ved polyesterstøbning		
Stuk-, mufte og elektrosvajsning		
Støbning af epoxykompositemner		
Svejsning af tykvæggede plastmaterialer		9
Tegningslæsning, projektion og isometri		6
Termoplast Materialelære		
Travers- og portalkraner, Certifikatuddannelse C	10	
Ud/indvendig konusdrejning		
Varmluft- og ekstrudersvejsning		
Vådlakering, trin 1		
TOTAL	154	117

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
 Note: Summen kan afvige fra totalerne grundet diskretioneringshensyn.

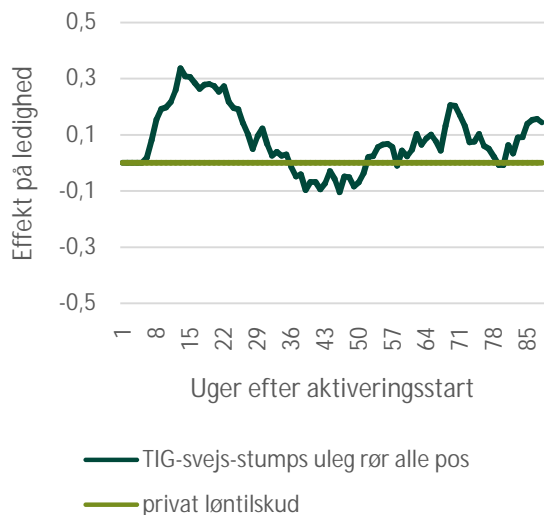
11 Appendiks B: Deleffekter af enkeltkurser under ”Svejsning og termisk skæring i metal”

Nedenfor er udvalgt de tre største positive hhv. negative bidrag til ATT for Svejsning og termisk skæring i metal samlet. Figureerne viser deleffekten fra disse enkeltkurser. Vægtes hvert kursus med andelen af den samlede gruppe fås ATT fra tidligere kapitel.

De tre største positive bidrag til ATT

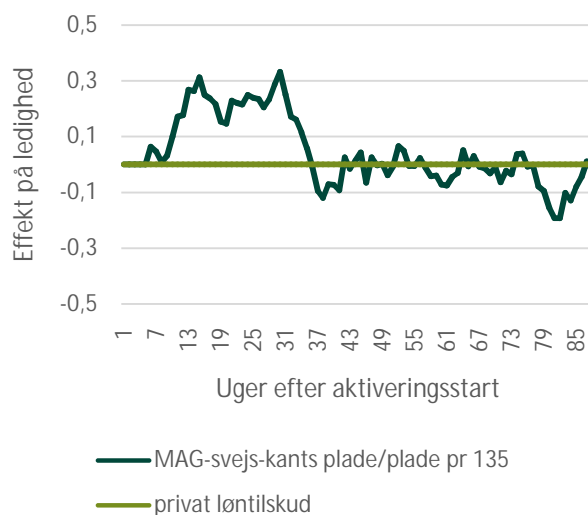
FIGUR B.1

Effekt af kurset TIG-svejs-stumps uleg. Rør og pos sammenlignet med privat løntilskudsaktivering, 2009-2011

FIGUR B.2

Effekt af kurset MAG-svejs-kants plade/plade pr 135 sammenlignet med privat løntilskudsaktivering, 2009-2011

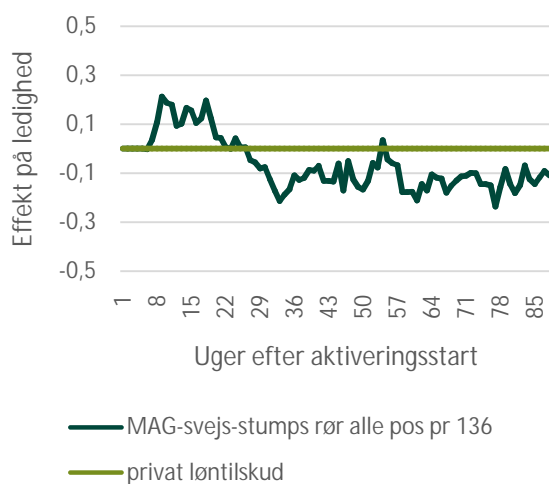

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.

Note: Kurven viser average treatment effect of the treated (ATT) af uddannelsesaktivering sammenholdt med privat løntilskudsjob. En positiv værdi på kurven betyder, at uddannelsesaktivering har større effekt på at få ledige bragt ud af ledighed end privat løntilskudsjob.

FIGUR B.3

Effekt af kurset MAG-svejs-stumps rør og pos sammenlignet med privat løntilskudsaktivering, 2009-2011

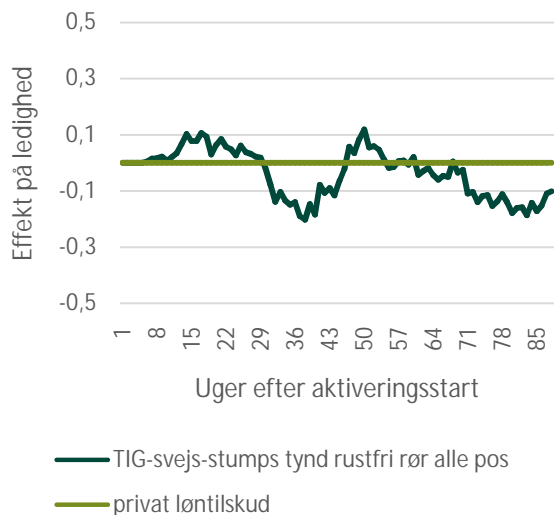
Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.

Note: Kurven viser average treatment effect of the treated (ATT) af uddannelsesaktivering sammenholdt med privat løntilskudsjob. En positiv værdi på kurven betyder, at uddannelsesaktivering har større effekt på at få ledige bragt ud af ledighed end privat løntilskudsjob.

De tre største negative bidrag til ATT

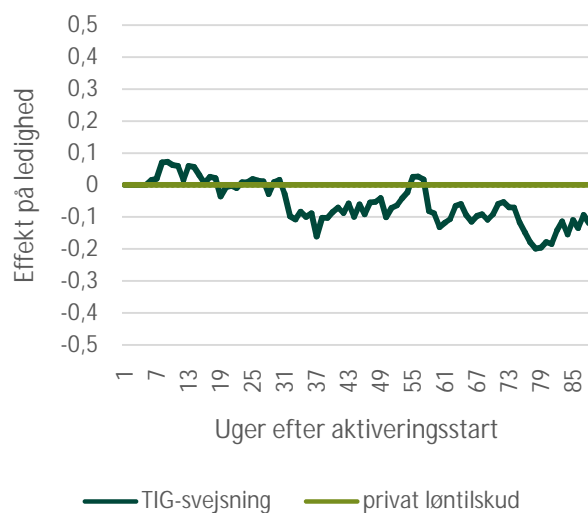
FIGUR B.4

Effekt af kurset TIG-svejs-stumps uleg. Rør og pos sammenlignet med privat løntilskudsaktivering, 2009-2011

FIGUR B.5

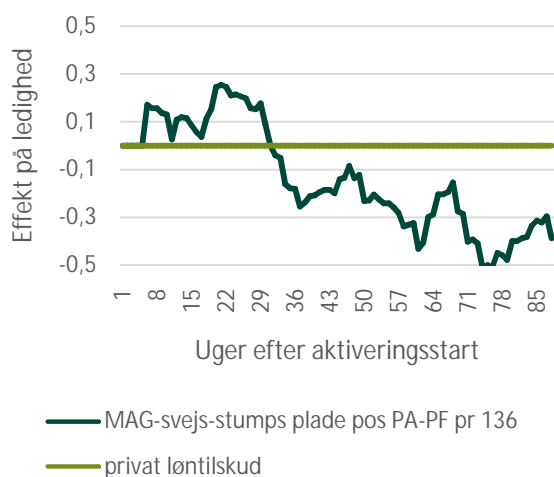
Effekt af kurset MAG-svejs-kants plade/plade pr 135 sammenlignet med privat løntilskudsaktivering, 2009-2011

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
Note: Kurven viser average treatment effect of the treated (ATT) af uddannelsesaktivering sammenholdt med privat løntilskudsjob. En positiv værdi på kurven betyder, at uddannelsesaktivering har større effekt på at få ledige bragt ud af ledighed end privat løntilskudsjob.

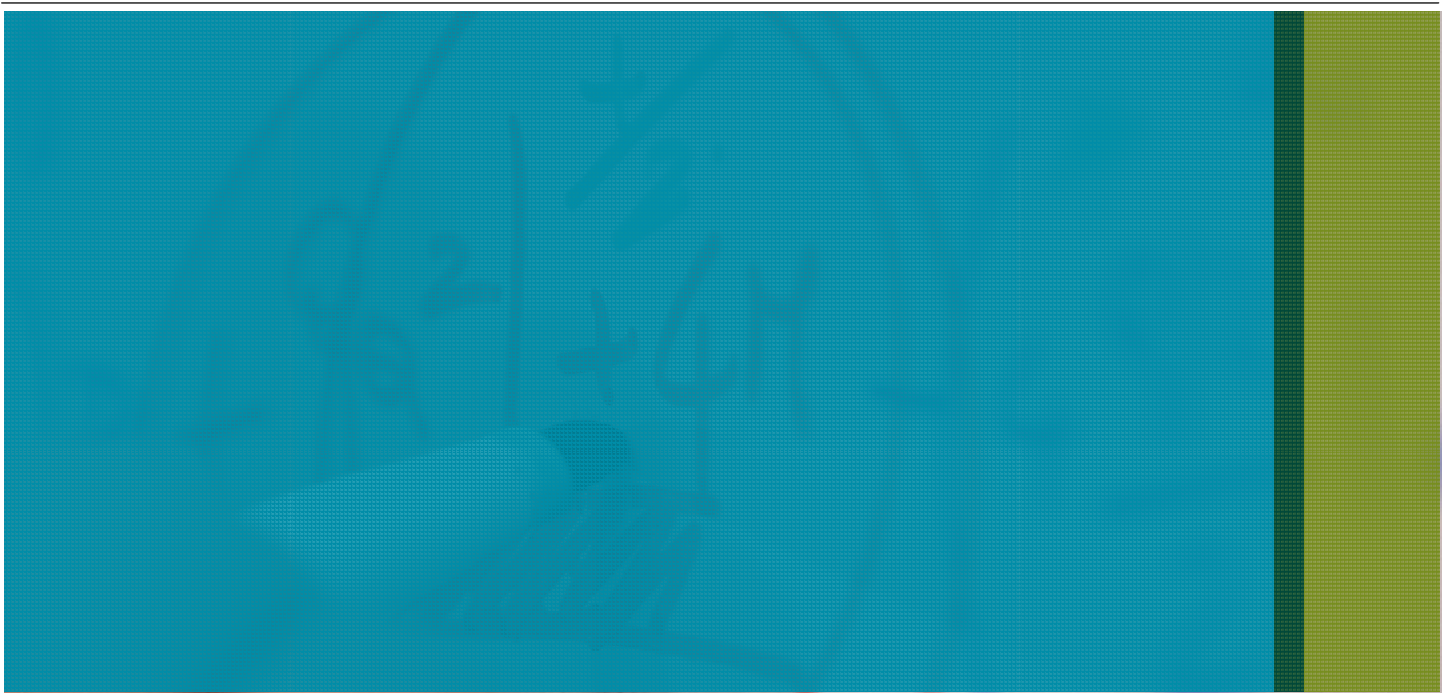
FIGUR B.6

Effekt af kurset MAG-svejs-stumps rør og pos sammenlignet med privat løntilskudsaktivering, 2009-2011

Kilde: Egne beregninger på baggrund af oplysninger fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-database samt fra Danmarks Statistik.
Note: Kurven viser average treatment effect of the treated (ATT) af uddannelsesaktivering sammenholdt med privat løntilskudsjob. En positiv værdi på kurven betyder, at uddannelsesaktivering har større effekt på at få ledige bragt ud af ledighed end privat løntilskudsjob.

DVAAD

Sørkedalsveien 10A
N-0369 Oslo

Frederik Langes Gate 20
N-9008 Tromsø

Badstuestræde 20
DK-1209 Copenhagen K